

PUBLISKAIS PĀRSKATS PAR 2014. GADU

LATVIJAS VALSTS AGRĀRĀS EKONOMIKAS INSTITŪTS

RĪGA

Satura rādītājs

1. Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūta vispārīgs raksturojums	3
2. LVAEI mērķi, galvenās funkcijas un uzdevumi.....	7
3. Iestādes juridiskais statuss un struktūra.....	9
4. Projekti.....	11
4.1. Latvijas Zinātnes padomes finansēti projekti	12
4.2. Starptautiskie projekti.....	14
4.3. Valsts deleģēto funkciju izpilde atbilstoši ES normatīvo aktu prasībām.....	15
4.4. Zemkopības ministrijas finansētie projekti.....	21
5. Publikācijas	25
5.1. Zinātniskās publikācijas, kas publicētas Web of Science vai SCOPUS datubāzēs iekļautajos izdevumos	25
5.2. Zinātniskā publikācijas, kas ir atrodamas anonīmi recenzētos un starptautiski pieejamās datubāzēs iekļautos zinātniskajos izdevumos, un publicētas recenzētas zinātniskās monogrāfijas.....	26
5.3. Zinātniskās publikācijas, kas ir publicētas anonīmi recenzētos zinātniskajos izdevumos, t. sk. starptautisko zinātnisko konferenču krājumos	27
6. Zinātniskās kvalifikācijas celšana.....	27
7. Pārskats par saņemto finansējumu un tā izlietojumu.....	29
8. Institūta attīstības perspektīvas un darbību ierobežojošie faktori.....	31

1. Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūta vispārīgs raksturojums

Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts (turpmāk Institūts vai LVAEI) ir dibināts 1988. gada 1. janvārī kā Latvijas PSR Agrorūpnieciskā kompleksa ekonomikas zinātniskās pētniecības institūts (ARK EZPI), izmantojot Latvijas Zemkopības un lauksaimniecības ekonomikas zinātniskās pētniecības institūta, Latvijas Zinātņu akadēmijas Ekonomikas institūta, Agrorūpnieciskā kompleksa Darba normatīvu laboratorijas, Augļu un dārzeņu saimniecības darba zinātniskās organizācijas centra resursus. Tā uzdevumi bija pētīt Latvijas PSR Agrorūpnieciskajā kompleksā notiekošos ekonomiskās attīstības procesus un sniegt rekomendācijas tā efektivitātes uzlabošanai. Nozīmīgākie pētījumu virzieni bija nozares saimnieciskā mehānisma pilnveidošana, uzņēmumu ekonomikas un saimniekošanas organizācijas pētījumi, kā arī, sadarbībā ar ZRA "Ražība" - augsnes auglības vadības pētījumi.

1991.gada 20.septembrī, atbilstoši atjaunotās Latvijas Republikas likumdošanai, Institūts pārveidots par valsts uzņēmumu – bezpeļņas organizāciju ar nosaukumu Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts valsts zinātniskā bezpeļņas organizācija.

Laikā no 1994. gada līdz 2006. gadam Institūts ir attīstījies, balstoties uz tajā strādājošo zinātnieku - tēmu vadītāju personīgās iniciatīvas un biznesa uzņēmības pamatiem, noteiktās tiesiskas vides ietvaros patstāvīgi lemjot par savā kompetencē esošo darbības virzienu attīstību.

Ar 2006. gada 1. maiju, kad atbilstoši LR Komerclikumam, Zinātniskās darbības likumam un to spēkā stāšanās normatīvajiem aktiem ar LR Ministru kabineta 2006. gada 13. aprīļa rīkojumu Nr.259 „Par valsts zinātniskās bezpeļņas organizācijas ‘Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts’ reorganizāciju un valsts aģentūras „Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts” izveidi” Institūts tika pārveidots par valsts aģentūru. Pēc vairākkārtējām tiesiskā regulējuma maiņām un iekšējām reorganizācijām, kopš 2007. gada 6. janvāra Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts (turpmāk Institūts vai LVAEI) ir valsts zinātniskais institūts - atvasināta publiska persona, zemkopības ministra pārraudzībā esoša valsts zinātniska institūcija ar autonomu kompetenci. Tā darbību nosaka normatīvie akti un „Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūta Nolikums", apstiprināts LVAEI Zinātniskajā padomē 11.12.2009.(protokols Nr.3).

Nolikumā noteiktais Institūta darbības mērķis ir attīstīt zinātnisko pētniecību ekonomikas, socioloģijas, vides un vadībzinātņu nozarēs un, pamatojoties uz zinātniskās pētniecības darbā gūto objektīvo informāciju par lauku un lauksaimniecības, kā arī pārtikas ražošanas nozares attīstības procesiem Latvijā, veicināt Latvijas lauku ekonomisko un sociālo izaugsmi, lauksaimniecības un pārtikas produktu tirgus attīstību.

2013.gada decembrī noslēdzās sadarbībā ar Ziemeļvalstu Ministru padomes sekretariātu Latvijā veiktā Latvijas zinātnes starptautiskā izvērtēšana, tika veikts 150 Zinātnisko institūciju zinātniskās darbības kvalitātes izvērtējums. Institūts tika iekļauts A panelī un starptautiskie eksperti apmeklēja Institūtu 24.10.2013.

Nr. p.k.	Zinātniskā institūcija	Pētniecības kvalitāte	Ietekme uz zinātnes nozari	Ekonomiskā un sociālā ietekme	Pētniecības vide un infrastruktūra	Attīstības potenciāls	Kopējais vērtējums
131	Latvijas Valsts Agrārās ekonomikas institūts	2	1	3	2	2	2

2 – apmierinošs vietējais spēlētājs (jāizvērtē apvienošana ar citām institūcijām). Taisnības labad jāatzīmē, ka minētais vērtējums neatšķiras no citu nozares institūtu vērtējuma.

Minētajā vērtējumā eksperti konstatē, ka LVAEI, ņemot vērā Institūta salīdzinoši nelielo izmēru un zemo pamatfinansējumu, daži projekti ir bijuši veiksmīgi, bet ne visi un, ka projektu

Īstermiņa raksturs, kavē Institūta ilgtermiņa attīstību, zinātniskā ietekme nav liela. Rezultātā eksperti konstatē, ka Institūts ir pārāk mazs, lai risinātu visdažādākos potenciālos ekonomiskos jautājumus ar kuriem saskaras Latvijas lauksaimniecība un iesaka LVAEI pievienot Latvijas Lauksaimniecības universitātes Ekonomikas fakultātei vai Latvijas universitātes ekonomikas fakultātei.

2014. gadā, balstoties uz augstāk nosaukto Starptautisko zinātnisko institūciju izvērtējumu, LR IZM sagatavoja informatīvo ziņojumu 'Par Latvijas zinātnes strukturālo reformu īstenošanu līdz 2015. gada 1. jūlijam', paužot savu redzējumu par zinātnes turpmāku attīstību Latvijā, tajā skaitā par perspektīvām pētniecības struktūru attīstībai, un arī par plānotajām pārmaiņām pētniecības finansēšanas nosacījumos, kuru savā 2014. gada 19. augusta sēdē izskatīja un pieņēma zināšanai LR MK, vienlaikus lemjot par pasākumu kopumu šajā ziņojumā iekļauto uzstādījumu īstenošanai.

16. jūnijā pieņemts ZM Vadības apspriedes protokollēmums Nr.27 „Par ZM padotības zinātnisko institūciju reorganizāciju” saskaņā ar kuru tika izveidota darba grupa no reorganizējamo institūciju pārstāvjiem.

Institūts vairākkārtīgi tiekoties ar Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūta, Valsts Stendes graudaugu selekcijas institūta, SIA 'Latgales Lauksaimniecības zinātnes centra' pārstāvjiem kopīgi pieņēma lēmumu, ka, lai izpildītu IZM un starptautisko ekspertu ieteikumus, nepieciešams apvienoties un patstāvīgus ZI konsolidēt ap VPLSI vienotā patstāvīgā zinātniskajā institūtā - izveidot jaunu, patstāvīgu un spēcīgu zinātnisko institūtu APP.

Novembrī minēto institūtu Zinātnes padomes pieņēma lēmumus par institūta zinātniskās darbības paplašināšanu, iekļaujot tajā linu un citu tehnisko kultūru pētniecību, t.sk., linu selekciju, reorganizāciju un tā zinātniskās darbības tālāk pastāvēšanu jaunā vienotā zinātniskajā institūtā, kas tiks veidots uz Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūta bāzes un nodots Latvijas Lauksaimniecības universitātes padotībā kā atvasināta publiska persona.

ZM vēstule Nr. 6.3-2/3685/2014. Par iespējamo reorganizāciju, apvienojot VPLSI ar APP "Valsts Stendes graudaugu selekcijas institūts" un APP "Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts", un jaunā zinātniskā institūta izveidošanu uz VPLSI bāzes, kā arī lauksaimniecisko zinātnisko pētījumu virzienu paplašināšanas iespējas, pievienojot Latgales pētījumu centra zinātnisko personālu.

12. novembrī LLU Senāts pieņēma lēmumu „Pārņemt LLU padotībā kā atvasinātu publisku personu jaunu zinātnisko institūciju „Bioresursu un ekonomikas pētniecības institūts”, kas tiks izveidota Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūtam apvienojoties ar Valsts Stendes graudaugu selekcijas institūtu un Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūtu, iekļaujot tajā SIA „Latgales Lauksaimniecības zinātnes centrs” zinātnisko personālu.”

Latvijas Zinātnes padomes (turpmāk – LZP) 2014. gada 20. novembra sēdē izskatīja atvasinātas publiskas personas - „Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūts” (turpmāk APP VPLSI) iesniegumu, kurā tas norādījis, ka, balstoties uz Zinātniskās darbības likuma 21.2 panta trešo daļu, 2014. gada 10. novembrī APP VPLSI Zinātniskās padomes sēdē tika nolemts līdz 2015. gada 30. novembrim reorganizēt APP VPLSI ar mērķi paplašināt un attīstīt tā zinātnisko darbību, apvienojot APP VPLSI ar APP "Valsts Stendes graudaugu selekcijas institūtu" (turpmāk APP VSGSI) un APP "Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūtu" (turpmāk APP LVAEI), un jaunajam institūtam pievienojot arī SIA 'Latgales Lauksaimniecības zinātnes centra' (turpmāk LLZC) zinātnisko potenciālu.

Savukārt 18. decembrī Latvijas Zinātnes padome sniedza savu atzinumu par minēto institūtu reorganizāciju „Reorganizācijas rezultātā:

- 1) tiks veicināta laukkopības zinātnes kapacitātes stiprināšana, vienā spēcīgākā institūtā konsolidējot VPLSI un VSGSI zinātniekus, kas specializējušies selekcijas un laukkopības pētījumu jomās un papildinot jaunās institūcijas kapacitāti ar starpnozaru pētījumiem

- ekonomikā, kas līdz šim tika veikti LVAEI;
- 2) pievienojot LLZC zinātnisko potenciālu, jaunais institūts turpmāk kā vienīgs zinātniskais institūts Latvijā turpinās attīstīt specializāciju pētījumos laukaugu selekcijā, samazinot līdzšinējo sadrumstalotību šajā jomā;
 - 3) esot LLU APP statusā kopā ar zinātnisko potenciālu LLU Lauksaimniecības fakultātē tiks veikta kvalitatīvāka zinātnisko pētījumu laukkopībā plānošana un koordinācija;
 - 4) mērķtiecīgi strādājot kopā apvienotā zinātniskā institūta zinātniekiem un LLU mācībspēkiem, būs iespēja uzlabot studiju kvalitāti un vairāk ieinteresēt studentus pētījumiem laukkopības virzienos,
 - 5) tiks nodrošināta zinātnisko institūciju skaita samazināšana Zinātnisko institūciju reģistrā (turpmāk - reģistrs) par 3 vienībām, kas ir viens no Izglītības un zinātnes ministrijas definētajiem zinātnisko institūciju strukturālo reformu īstenošanas rezultatīvajiem rādītājiem.”

Latvijas Zinātnes padome „saskaņā ar Zinātniskās darbības likuma 21 .panta 4.daļu, nolemj:

1. atbalstīt APP VPLSI reorganizāciju - uz tā bāzes veidojot LLU APP zinātnisko institūtu, apvienojot APP VPLSI ar APP VSGSI un APP LVAEI, un jaunajam institūtam pievienojot LLZC zinātnisko potenciālu;
2. pēc jaunās zinātniskās institūcijas izveides izslēgt visas četras minētās zinātniskās institūcijas no reģistra, paziņojot par to reģistram normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, un nekavējoties iekļaut jaunizveidoto institūciju reģistrā.”

Pamatojoties uz iepriekšminētajiem dokumentiem, APP Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūts, APP Valsts Stendes graudaugu selekcijas institūts un APP Latvijas Valsts Agrārās ekonomikas institūts izstrādājuši kopīgu **rīcības plānu zinātnes ārējā novērtējuma rekomendāciju ieviešanai un zinātnisko institūciju reorganizācijai**, tajā paredzot resursu un darbības apvienošanu turpmākai attīstībai apvienota kopīga institūta statusā.

Rīcības plānā ir ņemts vērā tas, ka pētniecības darba koordinācijas un infrastruktūras uzlabošanai Latvijā ir izveidoti un 2011. gadā darbību uzsāka Valsts nozīmes pētījumu centri:

1. Lauksaimniecības resursu izmantošanas un pārtikas Valsts nozīmes pētniecības centrs, kura sastāvā iekļāvušies Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūts un Valsts Stendes graudaugu selekcijas institūts;
2. Sociālo zinātņu Valsts nozīmes pētniecības centrs, kura sastāvā ir Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts.

Valsts nozīmes pētījumu centru attīstības procesā ir veikts liels darbs nākotnes pētniecības virzienu iezīmēšanā un institūtu attīstības koordinēšanā, nosakot katra institūta perspektīvos darbības un savstarpējās sadarbības virzienu, atbilstoši veicot ieguldījumu materiāli tehniskās bāzes stiprināšanā.

Iespējas institūtu tālākajai kopīgai attīstībai

Iepriekš minētie dokumenti un ekonomiskie un zinātnes attīstības procesi šajā plānā ietvertajiem institūtiem radījuši kopējus izaicinājumus nākotnes darbam:

Ārējie izaicinājumi

- Nozares industrijas un plašākas sabiedrības nepieciešamība pēc jaunām zināšanām un inovācijām
- Institūtu starptautiskā novērtējuma rezultāti - institūtu kapacitātes paaugstināšanas un konsolidācijas nepieciešamība
- IZM informatīvais ziņojums 'Par Latvijas zinātnes strukturālajām reformām' - iezīmē valsts politikas redzējumu par turpmāko zinātnes attīstības telpu un tās veicināšanas pasākumiem Latvijā;
- Zemkopības ministrijas darbības stratēģija 2014.-2016.gadam, kur viens no uzdevumiem ir Veicināt BIOEKONOMIKAS virziena attīstību koncentrējot nozares zinātnes potenciālu;
- Latvijas izvirzītā viedās specializācijas joma 'Bioekonomika', dalība 23.09.2014. dibinātajā Bioekonomikas pētniecības stratēģiskās apvienībā;
- Pētniecības un izglītības integrācijas stiprināšana;

Iekšējie izaicinājumi

- Resursu konsolidācija un mērķtiecīga vadība pētniecības un laukaugu selekcijas darba kvalitātes uzlabošanai;
- Zinātniskās un materiālās kapacitātes veidošana projektu pieteikumu sagatavošanai un realizācijā starptautiskā mērogā;
- Kompleksas pētniecības pakalpojumu piedāvājums uzņēmējiem.

Paredzamās apvienotā institūta funkcijas:

- 1) pētnieciskais darbs. Institūta stratēģijas izstrādes procesā pētniecības tematika tiks precizēta, ievērojot sadarbības partneru prioritātes, viedokļus un iespējas;
- 2) tehnoloģiju pārnese – laukaugu selekcija un šķirņu uzturēšana, audzēšanas tehnoloģiju adaptācija;
- 3) noteiktu valsts funkciju izpilde;
- 4) pētījumu rezultātu izplatīšana, sabiedrības informēšana.

Apvienotā institūta darbības mērķis ir mērķtiecīgi un sistemātiski attīstīt daudzdimensionālu **lauksaimniecības resursu** (lauksaimniecības zemes, augkopības, cilvēkresursu) **un to izmantošanas fundamentālo un lietīšķo pētniecību, lai sniegtu jaunās zināšanas balstītus integrētus, inovatīvus un ilgtspējīgus risinājumus**, kas nepieciešami:

- starptautiski konkurētspējīgai lauksaimnieciskās ražošanas ilgtspējīgai attīstībai;
 - lauksaimniecības produkcijas pievienotās vērtības ķēdes stiprināšanai;
 - bioresursu efektīvai izmantošanai;
 - veselīga uztura izejvielu ražošana;
- 2 dzīvas lauku vides (telpas) saglabāšanai.

Darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas” papildinājuma 2.1.1.3.1.apakšaktivitātes „Zinātnes infrastruktūras attīstība” ietvaros LVAEI kopā ar LU ir kvalificējusies valsts nozīmes pētniecības centra (VNCP) sociālekonomiskā un sabiedrības vadībā (SESV) statusam.

VNCP sociālekonomiskā un sabiedrības vadībā kopējo maksimāli pieejamo Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansējuma apmēru veidoja:

- Latvijas Universitātei atbilstoši MK noteikumu 1.pielikumā norādītajai metodikai aprēķinātais finansējums - 1 263 737 lati;

• Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūtam (turpmāk Institūts) atbilstoši MK noteikumu 1.pielikumā norādītajai metodikai aprēķinātais finansējums - 434 924 lati.

Institūts, izvērtējot visus apstākļus, pieejamo informāciju un finansējumu, pieņēma lēmumu Institūta vajadzībām novirzīt 85949 latus, tajā skaitā 40000 latus Zinātnisko darbinieku darba vietu aprīkojuma iegādei un 45949 latus Latvijas valsts agrārās ekonomikas institūta telpu Strukturu ielā 14 renovācijai. Projekta ietvaros LVAEI paredzēts renovēt telpas 355 m2 platībā.

Iegādātā infrastruktūra ļaus paātrināt zināšanu sabiedrības izveidi, veicinot informācijas apmaiņu un dalīšanos ar zinātību (know-how), ko VNPC paredz veikt gan ar pētnieku un praktiķu tīklošanās palīdzību, gan zinātnes popularizēšanas pasākumiem, gan konkrētu zināšanu pārneses iniciatīvu palīdzību.

Projekta ietvaros Institūtā, izmantojot Elektronisko iepirkumu sistēmu, tika realizēts iepirkums darbavietu aprīkojumam. Iegādāta datortehnika 20 darba vietām par Ls 33751.66 – 5 portatīvie datori ar Win 7 HP 8570, 13 stacionārie datori ar Win 7 Z420 Workstation, 5 vieglie portatīvie datori ar Win 7 HP EliteBook 2570p, 10 printeri LBP6670dn, LBP7210Cdn, 12 monitori HP ZR2440w, Kasperski WorkSpace SecuritY ar jauninājumiem, ArcGIS Desktop licence, IBM SPSS Statisticis Base Autoritized User licence, kā arī Canon krāsu digitālais kopētājs IRC2230i.

2014.gadā tika konstatēts, ka ievērojami ir pieaugušas būvniecības izmaksas un tika veikti grozījumi plānā, rezultātā 355 m2 vietā ir renovēti 333,27 m2. Izstrādāta tehniskā specifikācija par 2359.50 eiro, veikti būvdarbi un būvuzraudzība par 86316.43 eiro. 2014.gadā veikts arī avansa maksājums par mēbelēm, kas nepieciešamas darba vietu aprīkojumam – 2175.

Institūta darbiniekiem ir uzkrāta pieredze, darbojoties gan vietēja mēroga, gan starptautisku projektu piesaistē, vadīšanā un izstrādē. Institūtam ir pieredze ne tikai zinātniskās pētniecības jomā un valsts deleģēto funkciju izpildes nodrošināšanā, bet arī tirgus veicināšanas un sabiedrības informēšanas jomā. Plašais darbības spektrs un vienkopus strādājošie dažādas specializācijas pētnieki spēj nodrošināt kompleksu skatījumu uz risināmajiem ekonomikas problēmjaudājumiem dažādu projektu un deleģēto funkciju izpildē, kā arī stratēģisko dokumentu un programmu izstrādē.

Labā sadarbība ar Latvijas un ārvalstu zinātniskajām un citām institūcijām, īstenojot kopīgus projektus un veicot savstarpējās konsultācijas, kā arī pieredzes un viedokļu apmaiņu. Ir izveidojies vietējo un ārzemju ekspertu loks, kurus var piesaistīt specifisko jautājumu risināšanai, konsultēšanai un apmācībai, kā arī tiešai iesaistīšanai projektos.

Darbinieku rīcībā ir Institūtā uzkrātās un no partnerorganizācijām piesaistītās informācijas datubāzes. Institūta darbinieki iesaistījušies starptautiskajos pētījumu projektos, sekmīgi integrējoties Eiropas valstu ekonomikas pētnieku sabiedrībā.

LVAEI ir iesaistījies VNPC teritoriāli telpiskajā struktūrā, lai īstenotu VNPC stratēģiskos mērķus, jo tie saskan ar LVAEI mērķiem un virzieniem.

2. LVAEI mērķi, galvenās funkcijas un uzdevumi

Mērķi

➤ Veikt zinātnisko pētniecību ekonomikas, socioloģijas, vides un vadībzinātņu nozarēs un, pamatojoties uz zinātniskās pētniecības darbā gūto objektīvo informāciju par lauku un lauksaimniecības, kā arī pārtikas ražošanas nozares attīstības procesiem Latvijā, veicināt Latvijas lauku ekonomisko un sociālo izaugsmi, lauksaimniecības un pārtikas produktu tirgus attīstību

➤ Piedalīties ES Kopējās lauksaimniecības politikas atbalsta un tirgus regulēšanas mehānisma darbības nodrošināšanā.

➤ Attīstīt savu zinātnisko potenciālu.

Funkcijas

1. Veikt zinātnisko darbību ekonomikas, socioloģijas, vides un vadībzinātņu nozarē;
2. Vākt, uzkrāt, sistematizēt un analizēt informāciju šādās jomās:
 - lauksaimniecības un pārtikas ražošanas ekonomika;
 - saimniecību un uzņēmumu ekonomika;
 - lauku teritorijas attīstības ekonomika;
 - vides ekonomika;
 - pārtikas ražošanas kvalitātes vadība un ekonomika;
3. Vērtēt ekonomiskās attīstības procesus lauku sociālekonomiskajā attīstībā, lauksaimnieciskajā ražošanā, lauksaimniecības un pārtikas produktu tirgū;
4. Analizēt Latvijas un Eiropas Savienības lauksaimniecības, pārtikas un lauku attīstības politiku;
5. Izstrādāt zinātniskus pamatojumus, priekšlikumus un ieteikumus, veikt neatkarīgu ekspertīzi un sniegt konsultācijas valsts, pašvaldību un nevalstiskajām institūcijām:
 - Lauksaimniecības un pārtikas nozares un lauku attīstības politikas izstrādei un īstenošanai;
 - Latvijas interešu pārstāvēšanai Eiropas Savienībā un starptautiskajās organizācijās lauksaimniecības un pārtikas nozarē;
6. Veicināt lauksaimniecības un pārtikas produktu tirgus attīstību;
7. Vairot sabiedrības zināšanas par ekonomikas procesiem un attīstības iespējām
8. Izveidot un uzturēt nepārtrauktās novērtēšanas sistēmu Lauku attīstības programmai un nodrošināt Lauku attīstības programmas novērtēšanu.

Uzdevumi

Lai īstenotu noteiktās funkcijas, Institūts veic šādus uzdevumus:

- 1) Atbilstoši kompetencei veic zinātnisko darbību saskaņā ar Institūta darbības mērķi un funkcijām, piedalās starptautiskos zinātnisko pētījumu projektos un pētniecības programmās;
- 2) Saskaņā ar Latvijas un Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem vāc, apkopo un sniedz Zemkopības ministrijai, Centrālajai statistikas pārvaldei un Eiropas Komisijai Eiropas Savienības koptirgus regulēšanas pasākumu pamatošanai nepieciešamo informāciju par lauksaimniecības produktu cenām un tirdzniecības apjomiem un lauksaimniecībā izmantojamo resursu cenām, kā arī pārbauda informācijas atbilstību uzņēmumos;
- 3) Saskaņā ar Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem sagatavo un iesniedz Zemkopības ministrijā, Centrālajā statistikas pārvaldē un Eiropas Savienības Statistikas birojā (Eurostat) lauksaimniecības ekonomisko kopaprēķinu;
- 4) Saskaņā ar Latvijas un Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem uztur un nodrošina lauku saimniecību uzskaites datu tīkla darbību un iesniedz attiecīgos datus Eiropas Komisijā;
- 5) Atbilstoši kompetencei sniedz maksas pakalpojumus - veic apmācību, piedalās kvalifikācijas pilnveidošanas un izglītības procesā, sniedz konsultācijas valsts un pašvaldību institūcijām, ka arī fiziskajām un juridiskajām personām;
- 6) Īsteno lauksaimniecības un pārtikas preču noieta veicināšanas pasākumus;
- 7) Veicina Institūta darbinieku zinātniskās kvalifikācijas iegūšanu un pilnveidošanu ekonomikas, socioloģijas, vides un vadībzinātņu nozarē;

8) Publicē pētījumu rezultātus, organizē konferences, seminārus, izstādes, lekcijas, izdod lauku politikas biļetenu "AgroPols", informatīvus un zinātniskus materiālus, kā arī veic citus sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumus

9) Saskaņā ar ZM un EK ģenerāldirektorāta izstrādātajām vadlīnijām izveido un uztur lauku attīstības programmas (LAP) nepārtrauktās novērtēšanas sistēmu, nodrošina LAP novērtēšanu.

Darbības virzieni.

Īpašu uzsvāru plānots likt:

pētniecībā - uz pētniecības paplašināšanu tirgzinības, ražošanas ekonomikas, teritorijas attīstības ekonomiskās vadības un ilgtspējīgas tautsaimniecības attīstības analīzes virzienos;

deleģēto valsts funkciju izpildē - lauku attīstības nepārtrauktās novērtēšanas sistēmas un Nacionālās pārtikas kvalitātes shēmas kontroles (NPKSK) institūcijas funkciju izpildes virzienos;

valsts un starptautiski atbalstītajās programmās – sasniedzamo rezultātu ciešāku integrāciju ar lauku un pārtikas ražotāju vajadzību apmierināšanas uzdevumiem.

Bez tam, papildus uzmanība tiks pievērsta ekonomiskās informācijas sistēmu attīstībai, padarot tās pieejamākas plašākai sabiedrībai zinātniskās pētniecības un valsts pārvaldes funkciju nodrošināšanai

3. Iestādes juridiskais statuss un struktūra

Institūts ir valsts zinātniskā institūcija ar autonomu kompetenci. Kopš 2007. gada 6. janvāra Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts ir valsts zinātniskais institūts – atvasināta publiska persona. Tā darbību nosaka „Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūta Nolikums” apstiprināts 29.01.2007., aktualizēts 11.12.2009.

LR Izglītības un zinātnes ministrijas zinātnisko institūciju reģistrā atvasināta publiska persona LVAEI reģistrēta 2007. gada 9.februārī, reģistrācijas Nr. 181043.

Institūta pilns nosaukums latviešu valodā ir atvasināta publiska persona Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts, saīsināti - LVAEI, angļu valodā - Latvian State Institute of Agrarian Economics - LSIAE. Institūta adrese ir Struktoru iela 14, Rīga, Latvija, LV-1039.

Institūts ir patstāvīga juridiska persona, tam ir zīmogs, uz kura attēlots Institūta logo un nosaukums, patstāvīga bilance, norēķinu konti Valsts kases norēķinu centrā un komercbankās. 2007. gada 9. jūlijā, Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodaļa pieņēma lēmumu, ka īpašuma Struktoru ielā 14, kadastra Nr. 0100-89-0194 īpašnieks ir Latvijas Valsts, atvasinātas publiskas personas LVAEI personā. Institūts ievēro Latvijas Republikas likumus un starptautiskās tiesību normas.

Institūtu pārvalda zinātnieku koleģiāla institūcija - LVAEI Zinātniskā padome, tās priekšsēdētāja Dr.oec. Ligita Melece, un padomes ievēlēts Institūta direktors. Par Institūta direktori 2010.gada 23.jūlijā (LVAEI Zinātniskās padomes sēdes protokols Nr.4) ievēlēta V.Ančupāne.

Zinātniskā padome

LVAEI Zinātniskā padome (turpmāk – Padome) ir koleģiāla pārvaldes un vadības institūcija, kuru pilnsapulcē demokrātiski ievēl LVAEI strādājošie zinātnieki un kas darbojas pamatojoties uz LVAEI Zinātniskās padomes reglamentu. Padome pārzina zinātnes un zinātniski konsultatīvās darbības organizācijas un koordinācijas jautājumus Institūtā, kā arī padome ievēl institūta direktoru. Padome par padarīto darbu reizi gadā kopsapulcē informē zinātnisko personālu.

2012.gada 28.jūnijā LVAEI zinātnieku pilnsapulcē ievēlēja LVAEI Zinātnisko padomi sekojošā sastāvā:

- 1) Ligita Melece Dr.oec. Kvalitātes un vides aizsardzības nodaļas vadītāja, ZP priekšsēdētāja;
- 2) Alberts Auziņš Dr.oec. Lauksaimniecības attīstības un ekonomisko attiecību nodaļas pētnieks;
- 3) Ingūna Gulbe Assoc.prof. Dr.oec. Lauksaimniecības tirgus veicināšanas centra vadītāja;
- 4) Andris Miglavs Dr.oec. Lauksaimniecības attīstības un ekonomisko attiecību nodaļas vadītājs;
- 5) Artūrs Prauliņš Dr.oec. Agrobiznesa informācijas un analīzes nodaļas pētnieks, ZP sekretārs;
- 6) Daina Saktiņa Dr.oec. Lauku vides attīstības nodaļas vadītāja.

Budžeta, saimnieciska un administratīvā komisija

Koordinē Institūta zinātnisko un konsultatīvo darbību un plāno pieejamo resursu racionālāku izmantošanu:

- izskata Institūta darbības pārskatus un gada budžeta projektu pirms iesniegšanas zinātniskajā padomē;
- sagatavo Institūta finanšu vadības kārtības projektu iesniegšanai zinātniskajā padomē;
- lemj par Institūta attīstības pasākumiem (piemēram, par konferenču organizēšanu, piedalīšanos izstādēs, izdodamajiem informatīvajiem materiāliem);
- izskata Institūta iekšējo normatīvo aktu projektus;
- izskata un saskaņo Institūta infrastruktūras attīstības plānus.

Administratīvās struktūrvienības

Direktors - augstākā amatpersona, kas īsteno Institūta vispārējo administratīvo vadību un bez īpaša pilnvarojuma pārstāv Institūtu.

Administrācija – direktors; direktora vietnieks; lietvedības sekretāre; personāla inspektore, arhivāre; jurists; IS administrators.

Finanšu daļa – daļas vadītāja, galvenā grāmatvede; galvenās grāmatvedes vietiece; grāmatvede.

Tehniskā nodrošinājuma daļa – vadītājs, darba drošības speciālists; elektriķis, telefonists, apkopējas, dežuranti, sētnieks.

Pamatojoties ZM 2012.gada 21.marta (prot. Nr.13) un 21.jūnija (prot. Nr.22) Vadības apspriedēs nolemto un Pārtikas aprites uzraudzības likumu par nacionālās pārtikas kvalitātes shēmas operatoru kontroles un uzraudzības funkciju nodošanu Pārtikas un veterinārajam dienestam, ar 01.01.2013. tika likvidēta Lauksaimniecības tirgus veicināšanas centra Nacionālās pārtikas kvalitātes shēmas kontroles daļa. Ar 1. janvāri tika laužts starp ZM un LVAEI noslēgtais licences līgums „Par preču zīmi „Kvalitatīvs produkts””, ZM tika nodotas uz LVAEI vārda reģistrēta domēna „karotite.lv” lietošanas tiesības. Tādēļ LVAEI informēja uzņēmumus par vienpusēju Sublicences līgumu izbeigšanu. Tāpat LVAEI informēja Latvijas Nacionālo Akreditācijas biroju par nepieciešamību atcelt akreditāciju. Tika veiktas materiālo vērtību uzskaites procedūras grāmatvedībā atbilstoši grāmatvedībā noteiktajām prasībām par bez atlīdzībā pieņemto – nodoto materiālo vērtību uzskaiti.

Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī izvērtējot esošo situāciju 05.07.2013. tika veiktas izmaiņas LVAEI struktūrā, kas apstiprinātas LVAEI Zinātniskās padomes sēdē (protokols Nr.6).

Pamatdarbības struktūrvienības

Atbilstoši noteiktajiem darbības virzieniem, pieejamajiem cilvēkresursiem un viņu kvalifikācijai LVAEI ikdienas darba pārvaldīšana un cilvēkresursu izmantošanas vadīšanai ir izveidotas zinātniskās struktūrvienības, kuru vadītāji ir atbildīgi par savai struktūrvienībai noteiktā pamatdarbības virziena attīstību un struktūrvienības darbinieku ikdienas darba vadīšanu.

LVAEI darbību nodrošina administrācija un 6 pamatstruktūrvienības:

- 1) Kvalitātes un vides aizsardzības nodaļa;

- 2) Lauku vides attīstības nodaļa;
- 3) Lauku attīstības novērtēšanas nodaļa;
- 4) Lauksaimniecības attīstības un ekonomisko attiecību nodaļa;
- 5) Lauksaimniecības tirgus veicināšanas centrs;
- 6) Agrobiznesa informācijas un analīzes nodaļa bijusī Saimniecību ekonomikas nodaļa;

LVAEI zinātnisko darbību raksturo Institutā īstenoto projektu skaits, to apjoms un piesaistītais finansējums, zinātnisko darbinieku kvalifikācija, publikāciju skaits, dalība starptautiskās zinātniskās organizācijās un dažāda veida starptautiskos projektos.

4. Projekti

Pētnieciskā darbība LVAEI ietver zinātnisko pētniecību, jaunu metožu/pieeju aprobēšanu un ieviešanu, lai palielinātu darba rezultātu kvalitāti citu virzienu projektos.

LVAEI prioritārie pētniecības virzieni ir sekojoši:

1) Ekonomika un politikas analīze, īpaši lauksaimniecības nozares un tās uzņēmumu ekonomika. Virziena attīstības mērķi ir:

- matemātisku ekonomisko modeļu bāzes izveidošana un attīstība, uz kuras pamata, attīstot kvantitatīvās un kvalitatīvās analīzes metodes, nozares uzņēmējiem un politikas veidotājiem tiek sniegtas ekonomiski pamatotas ekonomiskās attīstības prognozes;
- analītisku pētījumu izstrādāšana, atbilstoši aktuālās ekonomikas un politikas situācijas izvirzītajiem jautājumiem.

2) Ilgtspējīgas vides un pārtikas attīstība, kvalitātes vadība un ekonomika. Virziena attīstības mērķi ir:

- pētījumi par vadības sistēmu attīstību un ieviešanu Latvijas tautsaimniecībā, it īpaši agrārajā un pārtikas sektorā;
- pētījumi vides ekonomikā, t.sk. lauksaimniecības sektora radīto SEG emisiju novērtējums;
- esošo nozaru attīstības un resursu izmantošanas vērtēšana;
- sniegt politikas izstrādātājiem un sabiedrībai tautsaimniecības, it īpaši agrārā un pārtikas sektora, attīstības novērtējumu un priekšlikumus tās ilgtspējīgas attīstības veicināšanai.

3) Teritoriju attīstība un lauku politikas ekonomika. Virziena attīstības mērķi ir:

- vispusīgu pētījumu izstrāde par Latvijas lauku/pilsētu ekonomiskās un sociālās attīstības tendencēm;
- vispusīgu pētījumu veikšanu, lai sekmētu valsts teritorijas ilgtspējīgu attīstību;
- jaunu metožu pārņemšana un ieviešana teritorijas attīstības plānošanā, novērtēšanā un sabiedrības aktivizēšanā.
- politikas ietekmes vērtēšana (post factum un ex ante);
- matemātisku ekonomisko modeļu bāzes izveidošana un attīstība, uz kuras pamata politikas veidotājiem tiek sniegtas ekonomiski pamatotas teritorijas ekonomiskās attīstības prognozes saistībā ar ekonomiski lēmumu pieņemšanu vai izmaiņām attīstības politikā.

Visos pētījumu virzienos veikto darbu mērķi ir:

- o uz zinātnisko pētījumu rezultātiem balstītu priekšlikumu sagatavošana politikas un programmatisko dokumentu pamatnostādņēm;
- o sabiedrības un politikas plānotāju informēšana par jaunākajām zinātniskajām atziņām un pētījumu rezultātiem;

- ekspertu pakalpojumu un konsultāciju sniegšana ar darbības virzieniem saistītajos jautājumos.

Institūta darbinieki ir iesaistījušies starptautiskajos pētījumu projektos, sekmīgi integrējoties Eiropas valstu ekonomikas pētnieku sabiedrībā. Laba sadarbība ar Latvijas un ārvalstu zinātniskajām un citām institūcijām, īstenojot kopīgus projektus un veicot savstarpējās konsultācijas, kā arī pieredzes un viedokļu apmaiņu.

Institūta pētnieki 2012. gadā vadīja vai piedalījās sekojošu projektu izstrādē:

4.1. Latvijas Zinātnes padomes finansēti projekti

1. Valsts pētījumu programma (VPP) 2014. -2017. gadam 5.2. “Inovācija un ilgtspējīga attīstība: Latvijas pēckrīzes procesi globālā kontekstā (SUSTINNO)”. VPP programma tiek īstenota kopā ar Latvijas Universitāti (LU), un biedrību „Baltijas Starptautiskais Ekonomikas Politikas Studiju centrs”(BICEPS). LVAEI īstenojamo apakšprojektu (uzdevumu) vadītāja Kvalitātes un vides aizsardzības nodaļas vad., Dr. oec. L. Melece

Programmas 1. posma īstenošanas periods 01.11. 2014. - 30.12.2014. Programma sastāv no sekojošiem projektiem.

- Projekts „Ekonomiskā konkurētspēja un inovācija tautsaimniecībā”

LVAEI 2014. gadā apakšprojekta „Latvijas pārtikas ražotāju konkurētspēja un attīstības iespējas” izpildē piedalījās LVAEI pētnieki (L. Melece, A. Krievina, J. Hāzners) un tika veikti šādi uzdevumi:

1.Latvijas uzņēmumu (t.sk. pārtikas nozarē) konkurētspēju ietekmējošo faktoru analīze - tika uzsākta gravitācijas modelim nepieciešamā bilaterālo tirdzniecības lauksaimniecības un pārtikas preču plūsmu datu paneļa izveide, veicot datu atlasīšanu no „UNComtrade” datubāzes.

2. Latvijas lokālo pārtikas ķēžu jeb sistēmu attīstības procesu izpēte.

Analizējot akadēmisko literatūru un pētījumu ziņojumus, tika uzsākta vietējo pārtikas sistēmu dažādo veidu izpēte gan pasaulē (it īpaši Ziemeļamerikas valstīs), gan Eiropas valstīs, lai noteiktu potenciālos un perspektīvākos veidus Latvijai, it īpaši saistībā ar lauku attīstību un lauksaimnieciskās uzņēmējdarbības dažādošanu jeb diversifikāciju.

3.Zaļās inovācija un ilgtspējīga ekonomiskā attīstība

Veicot starptautisko institūciju (Pasaules Banka, UNEP, OECD) Eiropas Savienības un Latvijas tiesisko un programmatisko dokumentu izpēti par zaļajām inovācijām, tika apkopoti informatīvie avoti esošo un potenciālo zaļo inovāciju veidu Latvijā identificēšanai.

- Projekts „Ilgtspējas sociālā dimensija un sociālā inovācija”

Apakšprojekts jeb uzdevumi, kuru īstenošanā 2014. gadā piedalījās LVAEI pētnieki (L. Melece, A. Krievina, I. Leimane)

1.Nabadzības un sociālās atstumtības risku samazinājuma analīze

Izpēte tika veikta divos virzienos: 1) tika vērtēta LEADER pieejas ietekme uz teritorijas attīstības un sociālo problēmu risināšanu lokālā līmenī. Svarīgākie ieguvumi no LEADER pieejas īstenošanas Latvijā saistāmi ar iedzīvotāju izglītošanos, sadarbības spēju un iniciatīvas attīstību, kā arī uzlabojumiem kultūras un sporta aktivitātēm nepieciešamajā infrastruktūrā. Projektu tematiskajā sadalījumā dominē grupa ‘sabiedrības attīstība un izaugsme’, otra nozīmīgākā grupa ir ‘lauku infrastruktūra un pamata pakalpojumi’; 2) tika pētīta vietējo rīcības grupu loma un ietekme ekonomiskās izaugsmes veicināšanā, analizējot projektus LEADER ietvaros. Rezultāti liecina, ka ar uzņēmējdarbības attīstību saistīto projektu grupa ‘lauku ekonomika’ veido tikai aptuveni piekto daļu no kopējā projektu skaita un finansējuma. Lielākā daļa to projektu, kas tieši saistīti ar komercdarbības attīstību, ir vienveidīgi un, galvenokārt, tie saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu, mājražošanu, amatniecību, retāk - rekreācijas un sadzīves pakalpojumiem, kā arī tiem ir augsts pašsvars.

2. Sociālo inovāciju padziļināta izpēte

Veicot zinātniskās literatūras un programmatisko dokumentu analīzi un citu valstu pieredzes izpēti, tika sagatavota zinātniskās publikācijas teorētiskā sadaļa par sociālo inovāciju esošajiem un perspektīvajiem veidiem Latvijas lauku teritorijās. Īpašu vērību veltot tām sociālajām inovācijām, ka saistītas ar publiskā finansējuma piesaisti un sniedz labumu visai sabiedrībai, piemēram, vides un ekosistēmu ieguvumi (eko pakalpojumi), kas veicina sabiedrības ilgtspējīgu attīstību (vides, gaiss, veselība, izglītība, atpūta), t.sk. dažādu uzņēmējdarbības veidu (piemēram, lauku tūrisms, rekreācija) attīstību.

2. Fundamentālo un lietišķo pētījumu projekts Nr. „Bioenerģijas nozares attīstības ietekmes novērtējums Latvijā” (2013.-2016.).

Projekta vadītāja Kvalitātes un vides aizsardzības nodaļas vad., Dr. oec. L. Melece

Nr. 10.0016, 2010.-2013., LZP Sadarbības projekts, finansējums Ls 20363.

Īstenojot projekta apakšprojekt Inovatīvas darbības organizācijas un vadības problēmas pašreizējā ekonomiskajā situācijā Latvijā un tās reģionos /vad. Dr.oec. Ligita Melece/ uzdevumus, 2013. gadā tika pētīti:

1) nacionālās inovāciju politikas efektivitātes novērtēšanas kritēriji, lai identificētu tās konkurētspējas jomas, kur no budžeta piešķirtie līdzekļi mazina tirgus ekonomikai un ekonomiskās attīstības ciklam raksturīgas svārstības. Inovāciju politikas novērtējums var tikt veikts trijos līmeņos. Pašlaik formatīvā pieeja, sistēmiskā analīze un salīdzinājums ar etalonu (*benchmarking*) ir atzītas par visplašāk izplatītām pieejām inovāciju politikas novērtēšanai un to popularitātes pieaugums galvenokārt ir saistīts ar politikas izstrādes sistēmiskumu. Pētot dažādās novērtējuma pieejas, secināts, ka vērtējumi ietver kā formatīvos, tā arī summatīvos elementus, kaut gan politikas veidotāji pievērs daudz vairāk uzmanības summatīvajiem vērtējumiem un diskutē par tiem aktīvāk nekā par formatīvajiem vērtējumiem. Pētot nodokļu stimulēšanas politikas efektivitātes novērtējuma iespējas, secināts, ka pastāv divi novērtējuma veidi: a) izmaksu un ieguvumu analīze, kura ietver tādus faktorus kā uzņēmumu predispozīcija veikt zinātniskos pētījumus ar un bez nodokļu stimuliem, sociāla atdeve no šiem pētījumiem un projektiem, zaudējumi no nodokļu stimulēšanai novirzītajiem naudas līdzekļiem; b) papildu efektu analīze, kur tiek pētīta nodokļu stimulu ietekme uz uzņēmumu izdevumu pieaugumu inovācijas projektiem un zinātniskajiem pētījumiem. Rezultāti liecina, ka salīdzinājumā ar lielām kompānijām mazie uzņēmumi vairāk reaģē uz nodokļu stimuliem;

2) sociālais kapitāls un, it īpaši, tā nozīme inovāciju veicināšanā, kā arī sociālā kapitāla izpausmes inovāciju un attīstības veicināšanai reģionos, kur detalizētāk tika pētīti kooperatīvu attīstības dažādie aspekti lauku teritorijās. Tika izpētītas sociālā kapitāla dimensijas, veidi un novērtējuma/mērījumu metodes un pieejas, kā arī tā atšķirības no cilvēkkapitāla. Konstatēta sociālā kapitāla ievērojamā loma inovāciju un ilgtspējīgas attīstības, it īpaši reģionu un lauku teritoriju, veicināšanā. Pētot situāciju Latvijas lauku kooperatīvu (sociālā kapitāla veids) kas saistīts ar inovāciju veicināšanu, attīstībā konstatēts, ka 57% no lauku kooperatīviem ir ar lauksaimniecības pakalpojumiem saistītie kooperatīvi, kur vislielākais to skaits 43 (37%) ir Vidzemes reģionā. Pārējos plānošanas reģionos lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību skaita sadalījums ir daudz maz vienmērīgs un svārstā no 15 Pierīgas reģionā līdz 22 Kurzemes reģionā. Saglabājot gandrīz nemainīgu kooperatīvu skaitu pēdējo gadu laikā, ievērojami palielinājies to neto apgrozījumu un biedru skaits. Tas apstiprina koncepciju, ka sociālais kapitāls ietekmē ienākumu pieaugumu un ļauj lauksaimniecības kooperatīviem veikt gan tradicionālas un inovatīvas darbības, piemēram, “Latraps” - rapšu eļļas un biodegvielas ražošanu.

2013. gads bija projekta noslēdzošais gads, tādējādi šobrīd projektam nav paredzēts turpinājums, tomēr projekta ietvaros īstenotā sadarbība starp zinātniskajām institūcijām un

iesaistīto zinātnisko personālu tiek un tiks turpināta: 1) sagatavojot kopīgu projektu pieteikumus, piemēram, sadarbības projekta pieteikumu „Pārtikas nodrošinājuma aspekti Latvijā un tā paaugstināšanas iespējas”; 2) sagatavojot kopīgas publikācijas; 3) īstenojot sadarbību studentu, maģistrantu un doktorantu sagatavošanā.

4.2. Starptautiskie projekti

1. Projekts „CORE Organic Plus”, EU 7-th Framework Program, 2013.-2017. Coordination of European Transnational Research in Organic Food and Farming Systems” (Līgums - Grant Agreement No 618107; 2013. – 2017.). LVAEI ir partnerorganizācija, pārstāve projektā Kvalitātes un vides aizsardzības nodaļas vad., Dr. oec. L. Melece

LVAEI ir projekta nacionālais kontaktpunkts, Latvijas puses atbildīgais izpildītājs

Projekta mērķis: Bioloģiskās pārtikas un lauksaimniecības inovatīvi risinājumi, veicinot sinerģiju starp lauku attīstību, dabas resursu pārvaldību, pārtikas nodrošinājumu un kvalitāti, kas vērsti uz nākamajām paaudzēm.

Projekta 1. posma īstenošanas periods 01.12.2013. – 31.10.2014.

Projekta ietvaros tika ņemta dalība partnervalstu projektu konkursa tēmu, noteikumu un vērtēšanas nosacījumu un vadlīniju izstrādē. Tika apstiprinātas četras tematiskās grupas (Augsne/augi; Bioloģiskā daudzveidība; Lauksaimniecības dzīvnieki un Pārstrāde), veikta projektu izvērtēšana, to apspriešana un apstiprināšana dalībvalstu līmenī (darba seminārā Stokholmā). Vienlaicīgi tika sniegtas konsultācijas un ieteikumi Latvijas zinātnisko institūciju pārstāvjiem, sniegta palīdzība partneru meklējumos, kā arī pārstāvētas Latvijas pētnieku grupu intereses projekta sanāksmēs, diskusijās un konkursa balsojumos.

2. ESF 1.1.1.2. projekts, „Inovatīvu reģionālās attīstības diagnostikas instrumentu izstrāde”. Vienošanās Nr. 2013/0057/1DP/1.1.1.2.0/13/APIA/VIAA/065.

Projekts tiek īstenots LVAEI Lauku attīstības novērtēšanas nodaļā (LANN), projekta vadītāja Elita Benga, projektā piedalās Dr.oec.Armands Vēveris.

Projekta mērķi ir izveidot jaunu multidisciplināru zinātnisko grupu un veikt pētījumus vairākos integrētos virzienos, radot zinātnisku pamatu efektīvai reģionālajai politikai.

LANN iesaistīts divās projekta darba grupās – ekonomikas un sociālo lietu, iesaistoties šādos divos galvenajos darbības virzienos: (1) darbaspēka reģionālā pieprasījuma novērtēšana un prognozēšana; (2) sociālo pakalpojumu kvalitātes un nākotnes pieprasījuma novērtēšana.

Pirmajā darba posmā piedalījās līdzšinējo reģionālās attīstības diagnostikas instrumentu Latvijā un citās ES valstīs izpētē un izvērtēšanā, iepazīstoties ar Latvijā un citās valstīs veiktajiem pētījumiem attiecīgajā jomā un sagatavojot pārskatu par Latvijā esošajiem pētījumiem lauku telpas attīstības un nodarbinātības jomā. LU 72.konferencē tika sniegta prezentācija „Darbaspēka pieprasījums Latvijas lauku teritorijās un to noteicošo faktoru izpēte”.

Nākamajā posmā 2014.gada vasarā piedalījās etalonteritoriju izpētē (Jaunpils, Kandavas un Gulbenes novadi), gan sagatavojot kvantitatīvo informāciju, gan veicot intervijas saistībā ar lauku attīstību un apkopojot to rezultātus. Piedalījās socioloģiskās aptaujas anketas izstrādē, diplomdarbu izvērtēšanā, monogrāfijas satura plānošanā un citās ar projektu saistītās aktivitātēs.

2014.gada otrajā pusē par nozīmīgu izpētes objektu kļuva sabiedriskā transporta kvalitātes un nākotnes pieprasījuma novērtēšana. Šajā jomā tika apzināta pieejamā informācija, līdzšinējie pētījumi un normatīvie akti, kā arī veikts apjomīgs darbs papildu informācijas ievākšanā, kas tālāk tiek izmantots pētījuma veikšanai par nozares potenciālu un tā izmantošanai nepieciešamiem nosacījumiem.

Piedalījās kopīgās projekta monogrāfijas sadaļas „Pilsētu un lauku attīstības specifika” izstrādē, kā arī piedalījās konferencē EURORURAL`14 (Brno, Čehija), sniedzot prezentāciju „Nodarbinātības tendences Latvijas laukos un iespējamie problēmu risinājumi”.

4.3. Valsts deleģēto funkciju izpilde atbilstoši ES normatīvo aktu prasībām

Darbus pamatā veic Agrobiznesa informācijas un analīzes nodaļa. Nodaļas darbības mērķis ir nodrošināt lauksaimniecības sektora, produkcijas un ražošanas resursu, kā arī lauku uzņēmumu situācijas un attīstības procesa monitoringu un analīzi, sniedzot sabiedrībai un politikas plānotājiem regulāru, kvalitatīvu un objektīvu novērtējumu par lauksaimniecības produkcijas ražotāju un sektora attīstības tendencēm, iespējām, esošo un nepieciešamo atbalsta politikas ietekmi un novērtējumu.

Darbības jomas:

1. Latvijas lauksaimniecības produktu cenu un tirdzniecības apjomu, kā arī lauksaimniecībā izmantojamo resursu cenu monitorings;
2. Lauksaimniecības ekonomiskā kopaprēķina nodrošināšana, lauksaimniecības nozares attīstības ekonomiskā analīze;
3. Latvijas lauku saimniecību uzskaites datu tīkla SUDAT uzturēšana un attīstība;
4. Latvijas lauku saimniecību darbības rezultātu, attīstības tendenču un politikas pārmaiņu ietekmes novērtēšana;
5. Lauku saimniecību ražošanas un resursu izlietojuma efektivitātes analīze un attīstības perspektīvas;
6. Saimniecību darbības modelēšana; lauksaimniecības politikas un saimniecību darbības ekonomisko apstākļu pārmaiņu prognozēšana un to ietekmes novērtēšanai lauksaimniecības produkcijas ražotāju grupām.

Nodaļā ir 7,2 PLE darbinieki. Darbu izpildē iesaistīti 3 zinātnu doktori (1 piesaistīts uz 0,25 slodzes no citas nodaļas), 5 maģistri, 2 bakalauri.

2013. gadā nodaļas galvenais darbības virziens bija valsts deleģēto funkciju izpilde:

- saskaņā ar Latvijas un Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem vākt, apkopot un iesniegt Zemkopības ministrijai, Centrālajai statistikas pārvaldei un Eiropas Komisijai Eiropas Savienības koptirgus regulēšanas pasākumu pamatošanai nepieciešamo informāciju par lauksaimniecības produktu cenām un tirdzniecības apjomiem un lauksaimniecībā izmantojamo resursu cenām, kā arī pārbaudīt informācijas atbilstību uzņēmumos;
- saskaņā ar Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem sagatavot un iesniegt Zemkopības ministrijā, Centrālajā statistikas pārvaldē un Eiropas Savienības Statistikas birojā (Eurostat) lauksaimniecības ekonomisko kopaprēķinu;
- saskaņā ar Latvijas un Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem uzturēt un nodrošināt lauku saimniecību uzskaites datu tīkla darbību un iesniegt attiecīgos datus Eiropas Komisijā;

1. Lauksaimniecības ekonomiskā kopaprēķina nodrošināšana

Jau kopš 1995. gada LVAEI veic Lauksaimniecības ekonomisko kopaprēķinu (LEK), kas ir oficiāls aprēķins par lauksaimniecības sektoru, pamatojoties uz ES normatīvo aktu prasībām, un šī aprēķina rezultāti tiek iesniegti ES Statistikas birojam (EUROSTAT).

LEK veiktos lauksaimniecības bruto produkcijas aprēķinus izmanto arī iekšzemes kopprodukta (turpmāk – IKP) aprēķiniem nacionālajos kontos. LEK apkopo informāciju par lauksaimniecisko darbību Latvijā, tajā skaitā arī par lauksaimniecībā nodarbināto ienākumiem, kas ļauj veikt ekonomiskos aprēķinus par lauksaimniecības sektorā notiekošajām tendencēm, kā arī LEK sniedz informāciju piešķirtā valsts un ES atbalsta ietekmes novērtējumam un pamatojumam turpmāko ar atbalsta nosacījumiem saistīto lēmumu pieņemšanai.

Galvenā mērķauditorija ir EUROSTAT (LEK rezultātu un novērtējumu ziņošana), CSP - IKP lauksaimniecības daļas aprēķinam pēc nacionālo kontu metodikas. ZM (lauksaimniecības sektora rādītāju analīzes un sektorā strādājošo ienākumu prognozes), Sabiedrība (ziņojums par

situāciju vienā no tautsaimniecības nozarēm – lauksaimniecībā). Latvijas intereses ES institūcijās saistībā ar LEK pārstāv Institūts.

2014. gadā Lauksaimniecības ekonomiskā kopaprēķina nodrošināšana ir veikti šādi darba uzdevumi:

1. Latvijas lauksaimniecības nozares attīstības ekonomisko analīze, izmantojot LEK saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr.138/2004 I un II pielikumu:
 - 1.1. Sagatavots pārskats par lauksaimniecības ekonomiskajiem rezultātiem 2013.gadā un iesniegts Zemkopības Ministrijai (turpmāk – ZM). Pārskats ietver lauksaimniecības galveno sektoru rādītājus, nozares ienākumus un lauksaimniecības pievienotās vērtības aprēķinu. Pārskats publicēts ZM Gada ziņojumā „Latvijas lauksaimniecība 2014”.
 - 1.2. Veikts LEK aprēķins 2013. (precizēts) un 2014. gadam (1.prognoze) un nosūtīti dati uz EUROSTAT:
 - Par 2013 gadu (2.prognoze 01.02.2014.);
 - par 2013. gadu faktiskās un salīdzināmās cenās, vienības vērtības, kā arī lauksaimniecībā nodarbināto skaits pilna laika vienībās (09.10.2014.);
 - par 2014. gadu (1.prognoze 28.11.2014.).
2. Lauksaimniecības produkcijas ražošanas apjomu un lauksaimniecības ekonomiskās attīstības novērtēšana iekļaušanai tautsaimniecības attīstības novērtējumā (tostarp par cūkgaļas, liellopu, kazas un aitas gaļas ražošanu):
 - 2.1. Katru ceturksni aprēķināta lauksaimniecības produkcijas provizoriskā vērtība Nacionālo Kontu vajadzībām. Dati iesniegti bāzes cenās (faktiskās, salīdzināmās cenas), aprēķināti apjomu un cenu izmaiņu indeksi pa produktu veidiem, dalījumā augkopības un lopkopības produkcija, pakalpojumi, produktu subsīdijas, kā arī sektorā kopā. Katru ceturksni precizēti iepriekšējie rezultāti. Sagatavots arī rezultātu apraksts. Informācija iesniegta Centrālajā statistikas pārvaldē (turpmāk - CSP) un Zemkopības ministrijā. Turklāt atbilstoši CSP vajadzībām papildus iesniegti provizoriskie dati (IKP ātrajam novērtējumam). Arī šie dati, sākot no 2010. gada, ir pārrēķināti EUR, un salīdzināmo cenu aprēķinā ir veikta pāreja uz 2010. gada cenām.
 - 2.2. Saskaņā ar datu iesniegšanas grafiku EUROSTAT sagatavotas un nosūtītas Centrālās statistikas pārvaldes Lauksaimniecības statistikas daļai prognozes par liellopu un cūku kaušanu.
3. Ikgadējais rezultātu apkopojums „Lauksaimniecības sektora rādītāju analīze izmantojot LEK” elektroniski. Sagatavota informācija par galvenajiem lauksaimniecības sektora rādītājiem (saskaņojot ar ZM) 2007.-2013.gados un iesniegta ZM; tajā skaitā par lauksaimniecības starppatēriņa apjomu un cenu izmaiņām, lauksaimniecības kapitālieguldījumiem. Sniegtas atbildes un papildu informācija saskaņā ar ZM un CSP informācijas pieprasījumiem. LEK informācija gatavota arī ekonomiskām analīzēm un 2014.-2020. g. Latvijas Lauku attīstības programmas pamatojumam.
4. Pārstāvēt Latviju ES institūcijās saistībā ar LEK, A.Vēveris 02.-03.12.2013.g. piedalījās Eurostat darba grupas sanāksmē „Agricultural accounts and Prices”, kur iepazinās ar Eurostat aktivitātēm saistībā ar LEK, Eurostat sniegto vērtējumu par paveikto un plānotajām aktivitātēm 2015.gadā (viena no būtiskajām aktualitātēm ir plānotā LEK inventarizācijas atjaunošana 2015.gadā, kas jāveic katrā dalībvalstī), metodoloģijas aktualitātēm, kā arī iepazinās ar LEK 2014.gada 1.novērtējuma rezultātiem ES dalībvalstīs

2. Lauku saimniecības uzskaites datu tīkla SUDAT uzturēšana, darbības nodrošināšana un attīstība

Lauku saimniecību uzskaites datu tīkls (SUDAT) ir instruments ienākumu līmeņa un īstenotās lauksaimniecības politikas novērtēšanai lauksaimniecībā. SUDAT darbība ir

uzsākta 1997. gadā un katru gadu tiek veikta lauku saimniecību ekonomiskās un finansiālās darbības datu apkopošana un analīze par izlases kopu (līdz 1000 saimniecībām). SUDAT vāc un apkopo informāciju par saimniecību struktūru un ražošanas rādītājiem, ieņēmumiem, izmaksām, saņemto atbalstu, veiktajiem ieguldījumiem un finanšu rādītājiem; nodrošina lauksaimniekus, agrārpolitikas veidotājus un citus interesentus ar objektīvu informāciju par procesiem un attīstības tendencēm dažādās specializācijās un lieluma lauku saimniecībās, kas atrodas noteiktos reģionos, produkciju ražo tirgum un sasniedz noteikto minimālo ekonomisko lielumu - ekonomiskā lieluma sliekšni. Uzkrājot datus par vairākiem gadiem, sistēma nodrošina iespēju novērtēt saimniecību produktivitātes, ienākumu līmeņa un attīstības tendences.

SUDAT informācija, kas sagatavota atbilstoši ES likumdošanas prasībām, katru gadu tiek iesniegta Eiropas Komisijai. SUDAT ietvaros katru gadu tiek sagatavots saimniecību izlases plāns, uzturēta izlases kopa, veikta datu savākšana, apstrāde, apkopošana, rezultātu aprēķināšana un analīze, kā arī sagatavotās informācijas publicēšana ikgadējā izdevumā „Lauku saimniecības: Darba ekonomiskās analīzes rezultāti”.

Institūta speciālisti ir SUDAT Konsultatīvās padomes un ES FADN Komitejas locekļi; nodrošinot SUDAT darbību un attīstību, pārstāv Latvijas intereses ES, regulāri un radoši piedalās darba grupās un sanāksmēs.

2014. gadā Lauku saimniecības uzskaites datu tīkla SUDAT uzturēšana, darbības nodrošināšana ir veikti šādi darba uzdevumi:

1. Saimniecību izlases kopas uzturēšana:
 - 2013. gada respondentu kopas izvērtēšana atbilstoši koriģētajam izlases plānam,
 - No iepriekšējā gada izlasē 968 saimniecības, no jauna uzaicinātas 270 saimniecības, piekrita 72 saimniecības.
 - Sagatavotas un nosūtītas 270 vēstules un anketas jaunajiem 2013. gada SUDAT respondentiem,
 - papildu iesaistīto saimniecību iesniegto anketu apstrāde un datu ievads SUDAT datu bāzē,
 - Noslēgti trīspusējie līgumi 60 ar jaunajām SUDAT izlases saimniecībām;
 - Veikti norēķini ar 1004 saimniecībām par 2013. gada informācijas sniegšanu SUDAT.
2. SUDAT datu bāzes pilnveidošana:
 - SUDAT datu bāzes pilnveidošana atbilstoši ES FADN prasībām pārskata gadam, ņemot vērā Latvijas un pārskata gada specifiku,
 - 2013. gada veidlapas un rokasgrāmatas drukāšana,
 - 2012.gada slēgšana, bāzes sagatavošana 2013. gada informācijas ievadam, kontrolei un glabāšanai,
 - Datu kontroles algoritmu papildināšana, nodrošinot pilnīgāku kontroli un datu atbilstību FADN prasībām,
 - ES FADN vienības pieprasītās informācijas sagatavošana un iesniegšana, datu konvertācijas algoritmu ES formātā pilnveidošana, datu robežlielumu noteikšana,
 - Pieejas tiesību piešķiršana ārējiem lietotājiem un sistēmas administrēšana;
3. Standarta izlaidis aprēķināšana 2011. gadam: veikts standarta izlaidis aprēķins 64 ražošanas nozarēm un nosūtīts EUROSTAT.
4. Saimniecību datu apstrāde:
 - 4.1. Veikta SUDAT 2013.gada pārskata datu ievade, kontrole un kļūdu labošana;
 - 4.2. SUDAT 2013. gada pārskata datu ievads, kontrole un kļūdu labošana:
 - visi saimniecību dati tiek vadīti online datu bāzē - ievadīti un veiktas kontroles 1000 saimniecību datiem,
 - no 1048 izlases saimniecībām datus iesniedza 1000 saimniecības, 33 saimniecības neiesniedza dažādu iemeslu dēļ, atteikts 15 saimniecībām, jo neatbilst SUDAT nosacījumiem,

- 4.3. ES FADN vienības pieprasītās informācijas sagatavošana un iesniegšana, datu konvertācijas algoritmu ES formātā pilnveidošana, datu robežlielumu noteikšana:
- Iegūta ES FADN vienības pieprasītās papildus informācija par 2012. gada saimniecību pārskatiem, sniegti paskaidrojumi un veiktas korekcijas iesniegtajā informācijā kontroles procedūru nodrošināšanai,
 - Saņemts ES FADN vienības apstiprinājums par 2012. gada iesniegtās saimniecību informācijas atbilstību prasībām un informācijas ielādi ES FADN datu bāzē;
- 4.4. Atgriezeniskās saites - saimniecību salīdzinošo datu sagatavošana un nosūtīšana 1000 izlases saimniecībām;
5. Sagatavots ikgadējais SUDAT apkopojums Lauku saimniecības. Darba ekonomiskās analīzes rezultāti 2013. - sagatavota publikācija un ievietota SUDAT login-lapas publiskajā sadaļā <http://sudat.lv>.
6. Piedalīšanās FADN ekspertu grupas un ES FADN Komitejas 189. sanāksmē 18.-20. martā, 190. sanāksmē 10.-11. aprīlī, 191. sanāksmē 19.-20. maijā, 192. sanāksmē 9.-10. septembrī un 193. sanāksmē 4.-5. novembrī Briselē.

Turpinās lauku saimniecības uzskaites datu tīklu pilnveidošana atbilstoši jaunajam saimniecību gada pārskatam - Eiropas Komisija ir pieņēmusi *Komisijas Īstenošanas regulu (ES) Nr. 385/2012 (2012. gada 30. aprīlis) par lauku saimniecības apgrozījuma pārskatu, kas izmantojams, lai noteiktu lauku saimniecību ieņēmumus un analizētu šo saimniecību saimniecisko darbību*. Šī regula nosaka, ka ar 2014. gadu lauku saimniecību uzskaites datu tīkla informācija tiek vākta un nosūtīta Eiropas Komisijai atbilstoši jaunajam saimniecību gada pārskatam un noteiktajam datu formātam.

Lai īstenotu Latvijas lauku attīstības valsts stratēģijas plānā 2007. – 2013.gadam (saskaņā ar Padomes 2005.gada 20.septembra Regulas (EK) Nr.1698/2005) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai noteikto darbības virzienus, viena no pasākumu grupām ir lauksaimniecības un mežsaimniecības sektora konkurētspējas veicināšana. Būtiski ir panākt ekonomiskās aktivitātes stimulēšanu lauku teritorijā, kā arī nodrošinātu lauksaimniecības uzņēmumu darbības efektivitātes paaugstināšanu. Lai novērtētu lauksaimniecības produkcijas ražotāju efektivitāti un tās pārmaiņas, nepieciešams izstrādāt metodiku augkopības un lopkopības produkcijas pašizmaksas aprēķināšanai. Šāda informācija ir nepieciešama Latvijas Lauku attīstības programma 2007.-2013.gadam ietekmes novērtēšanai, kā arī lauksaimniecības sektora attīstības prognozēšanas modeļu darbībai. Izmantojot SUDAT sistēmā uzkrāto informāciju, paredzēts izstrādāt lauksaimniecības produkcijas ražošanas pašizmaksas aprēķināšanas metodiku.

2013. gadā Agrobiznesa informācijas un analīzes nodaļā tika uzsākts projekts “Latvijas lauku saimniecību uzskaites datu tīkla informācijas sistēmas pilnveidošana un lauksaimniecības produkcijas ražošanas pašizmaksas aprēķināšanas metodikas izstrāde Lauku attīstības programmas 2007-2013 Nepārtrauktās novērtēšanas sistēmas uzturēšanas ietvaros”. Projekta ietvaros paredzēts veikt šādus darba uzdevumus:

1. SUDAT datu drošības nodrošināšana,
2. Lauksaimniecības produkcijas ražošanas pašizmaksas aprēķināšanas metodikas izstrāde,
3. Jaunā saimniecību gada pārskata veidlapas izstrāde un aprobācija; informatīvā materiāla (rokasgrāmatas) sagatavošana un iespiešana par jauno saimniecību gada pārskatu,
4. Datu bāzes pilnveidošana atbilstoši jaunajam saimniecību gada pārskatam.

SUDAT sistēmā uzkrātā saimniecību darbības ekonomiskā informācija tiek plaši izmantota institūta zinātniskās un pētnieciskās darbības veikšanai, Zemkopības ministrijas lauksaimniecības un lauku politikas īstenošanā un novērtēšanā, kā arī Latvijas Lauksaimniecības universitātes projektu „Zemes ekonomiski efektīva, ilgtspējīga un produktīva izmantošana

lauksaimniecības un mežsaimniecības produkcijas ražošanai” un „Darbaspēka nodokļu analīze lauksaimniecībā” izstrādē.

3. Latvijas tirgus un cenu informācijas sistēmas darbības nodrošināšana

Novērošanas sistēmas uzturēšana un attīstība ietver šādas aktivitātes:

- lauksaimniecības, pārtikas produktu un lauksaimniecībā izmantojamo resursu informācijas vākšana, apkopošana un apstrāde;
- Eiropas Savienības dalībvalsts pienākumu izpilde lauksaimniecības un pārtikas produktu cenu un tirdzniecības apjomu ziņošanā Eiropas Komisijai atbilstoši Eiropas Kopienas normatīvo aktu prasībām;
- Latvijas Republikas valsts institūciju nodrošināšana ar informāciju par lauksaimniecības un pārtikas tirgiem;
- kvalitatīvas informācijas sniegšana lauksaimniecības un pārtikas produktu ražotājiem un pārstrādātājiem par lauksaimniecības un pārtikas produktu cenu tendencēm;
- sabiedrības informēšana par lauksaimniecības produktu cenu tendencēm.

Ar 2004.gada 1.maiju Latvija kā viena no ES dalībvalstīm uzsāka lauksaimniecības un pārtikas produktu cenu ziņošanu. Saskaņā ar MK noteikumiem Zemkopības Ministrija uzdeva LVAEI vākt, apkopot un ziņot Eiropas Komisijai informāciju par noteiktu lauksaimniecības produktu cenām un tirdzniecības apjomiem. Informācijas vākšanas nepieciešamību nosaka MK noteikumi Nr. 367 "Kārtība, kādā tiek vākta un apkopota informācija par lauksaimniecības produktu cenām un tirdzniecības apjomiem".

Informācijas sniedzēji ir:

- piena produktu ražotāji,
- kautuves,
- liellopu un cūku audzētāji,
- mājputnu gaļas ražotāji,
- olu ražotāji,
- graudu pārstrādes uzņēmumi,
- dārzeņu, augļu un ogu audzētāji un importētāji,
- šķiedras linu pārstrādātāji un tirgotāji,
- ziedu audzētāji un importētāji.

Iegūto lauksaimniecības produktu cenu un tirdzniecības apjomu informāciju izmanto Kopējās lauksaimniecības politikas veidošanai - lauksaimniecības produktu ražošanas un tirgus stāvokļa novērtēšanai, intervences pasākumu pamatošanai un noteiktu lauksaimniecības produktu muitas vērtību noteikšanai.

2014. gadā Latvijas tirgus un cenu informācijas sistēmas darbības nodrošināšana ir veikti šādi darba uzdevumi:

1. Lauksaimniecības produktu cenu vākšana, apkopošana un ziņošana EK un citām institūcijām:
 - 1.1. Reizi nedēļā apkopotas lauksaimniecības produktu ražotāju cenas un apjomi.
 - 1.2. Nosūtīti 52 ziņojumi uz EK par vidējo svērto sviesta cenu un 52 ziņojumi par banānu vairumtirdzniecības cenu
 - 1.3. Izmantojot AWAI sistēmas pieeju caur WEB interfeisu WUSI, noziņota informācija par šādiem produktiem (liellopu gaļa, cūkgaļa, piena produkti un siers, graudaugi, vistu gaļa un olas, piens), kopā nosūtīti 284 ziņojumi.
 - 1.4. Regulāri nosūtīta cenu informācija ZM, CSB un citiem sadarbības partneriem.
 - 1.5. Lauksaimniecībā izmantojamo resursu informācijas vākšana un apstrāde - savākta un apkopota informācija par lauksaimniecībā izmantojamo resursu cenām, aprēķināti

lauksaimniecībā izmantojamo resursu cenu indeksi par 2013. gadu, dati nosūtīti Centrālajai statistikas pārvaldei un ZM.

2. Veiktas 12 ticamības pārbaudes uzņēmumos, kas veic cenu ziņošanu.

Turpmāk papildus ikgadējiem darba uzdevumiem paredzēts attīstīt Latvijas tirgus un cenu informācijas sistēmas datu bāzi, nodrošinot pārrēķinu uz eiro valūtu.

4. Lauksaimniecības un pārtikas preču tirgus veicināšanas programma

Projekta īstenošanas mērķis ir palielināt un diversificēt Latvijas lauksaimniecības un pārtikas preču eksportu, organizējot Latvijas lauksaimniecības un pārtikas sektora pārstāvniecības kopstendus starptautiskās pārtikas izstādēs. Atbilstoši 2013.gada 17.decembra MK noteikumu Nr. 1524 „Noteikumi par ikgadējo valsts atbalstu lauksaimniecībai un tā piešķiršanas kārtību” 5. nodaļas „Atbalsts tirgus veicināšanas” un 2014.gada 14.martā noslēgtajam līgumam nr.140314/s45 Latvijas Valsts Agrārās ekonomikas institūta uzdevumi bija:

- organizēt Latvijas lauksaimniecības un pārtikas sektora pārstāvniecības kopstendus (turpmāk – kopstends) sekojošās starptautiskajās lauksaimniecības, pārtikas produktu un dārzniecības izstādēs: "Prodexpo 2014" un „Prodexpo 2015”, „Riga Food 2014”, „SIAL 2014”, „Internacionale Gruene Woche Berlin 2015”, „Gulfood 2014” un Gulfood 2015”, kā arī veikt sagatavošanās darbus kopstendu organizēšanai „Anuga 2015”.
- sniegt līdzfinansējumu kopstendu dalībniekiem izstādēs „Prodexpo 2013”, „Gulfood 2014”, „Riga Food 2014”, „SIAL 2014”.

2014.gada-2015.gada projekta ietvaros LVAEI ir organizējis nacionālos kopstendos 7 starptautiskās izstādēs- Prodexpo 2014, Gulfood 2014, Riga Food 2014, SIAL 2014, Zaļā nedēļa 2015, Prodexpo 2015, Gulfood 2015 un Anuga 2015 (organizēšanas darbi). Kopējais organizētais stendu skaits ir 10 kopstendi, kas kopā aizņēma 1731,25 m. LVAEI/LVAN šo izstāžu ietvaros ir nodrošinājis 90 dalībnieku darbību un to dalības administrēšanu, t.sk. 50% līdzfinansējuma atmaksu. Šī statistika neietver LVAEI iniciēto un daļēji atbalstīto 4 novadu stendu darbību Riga Food 2014 ietvaros. Novadu stendu kopplatības sastādīja 800m2 un piedalījās ap 160 ražotāju/dalībnieku.

	Rādītāji	Skaits
1.	Izstāžu skaits	8
2.	Kopstendu skaits, t.sk. Zaļā nedēļa 2015, Anuga 2015	13
3.	Kopstendu platība m2, t.sk. Zaļā nedēļa 2015, Anuga 2015	1731,25
4.	Kopstendu dalībnieku skaits, neieskaitot Zaļo nedēļu	90
5.	Noslēgto līgumu skaits 3mēnešu periodā (par kuriem ir ziņas)	
6.	Piešķirtais finansējums projektam, EUR	682978
7.	Sagatavotās brošūras ar dalībnieku profiliem (skaits)	4+1 (apkopojums)
8.	Aktualizēta informācija virtuālajā vidē (skaits)	3
9.	Sagatavotas un publiskotas relīzes	22
10.	Organizēti vietēja un starptautiska mēroga pasākumi- Kulinārijas ceļš, Tautas garša	2

Publicitātes nolūkiem ir sagatavotas un medijiem izsūtītas 22 relīzes, sagatavotas un izsūtītas 3 kopstendu un pasākumu dalībnieku brošūras, t.sk. elektroniskie maketi. Ir organizēti un/vai tehniski vadīti divi lieli pasākumi: 1) vietēja mēroga pasākums- „Tautas garša” Riga food 2014 ietvaros, un 2) Baltijas Juras reģiona 9 valstu pasākums „Kulinārijas ceļš” Zaļās nedēļas 2015, ietvaros.

Aktualā informācija par izstādēm un notikumiem projektā tiek uzturēta projekta izstāžu darbības publicitātes Facebook profilā ar nosaukumu Latvijas pārtikas produktu parāde. Visa izstāžu informācija ir ievietota un pieejama LVAEI/LVAN mājas lapā zem adreses: <http://www.lvan.lv/musu-izstades/>

Pēc kopstendos piedalījušos uzņēmumu sniegtās pēc-izstāžu informācijas ir noslēgti vismaz 85 līgumi par produkcijas piegādēm. Uzņēmumu dalība LVAN organizētajos kopstendos ir ļāvusi palielināt eksportu vidēji par 5 %, bet ražošanas apjomu par vidēji 30%. Atsevišķiem uzņēmumiem ražošanas apjomi ir pieauguši pat 100%. Neskatoties uz to, ka atsevišķi uzņēmumi 2014.gada izstāžu kopstendos ir piedalījušies pirmo reizi, ir noslēgti daudzi līgumi par produkcijas eksportu uz dažādām valstīm.

4.4. Zemkopības ministrijas finansētie projekti

Ar zemkopības ministrijas finansēto projektu īstenošanu pamatā nodarbojas LVAEI Lauku attīstības novērtēšanas nodaļa (LANN), kas ir vienīgā neatkarīgā pētniecības institūcija Latvijā, kas veic ar Lauku attīstības programmas (LAP) novērtēšanas pasākumus.

Nodaļā ir 7 PLE darbinieki, tajā skaitā, 2 zinātņu doktori, 3 maģistri, 2 studē doktorantūrā. Darbu izpildē iesaistīti arī zinātniskie darbinieki no citām LVAEI nodaļām.

Projektu vadītāja Lauku attīstības novērtēšanas nodaļas vadītāja Elita Benga.

Lauksaimniecība patlaban ir un būs arī turpmāk viena no galvenajām tautsaimniecības nozarēm Latvijā, tāpēc būtiski turpināt pētījumus par dažāda veida atbalsta nozīmi un attīstību lauksaimniecībā kopumā. Ir aktualizējušies jautājumi par zivsaimniecības, vides un lauku telpas aspektiem, kur ņemot vērā lielo apkopoto datu materiālu klāstu no dažādām datu uzkrājošajām institūcijām Latvijā (piemēram, CSP, VZD, LAD, Mežu Valsts reģistrs u.c.) ir sagatavota bāze tālākiem pētījumiem lauku kā sociālekonomiskās tā arī telpas izpētei un kopsakarību analīzei.

Projektu vadītāja Lauku attīstības novērtēšanas nodaļas vadītāja Elita Benga.

1. Lauku attīstības novērtēšanas nodaļas ietvaros esošā Lauku attīstības analīzes daļa turpina darbu pie Lauku attīstības programmas 2007-2013 (LAP 2007-2013) gadam nepārtrauktajā novērtēšanas sistēmas (NNS) nodrošināšanas, līguma ar Zemkopības ministriju (ZM) nr.291210/C-139 ietvaros, un turpina darbu pie tās.

Nodotas atskaites par 2.1.3. pasākumu (Natura 2000 maksājumi un maksājumi, kas saistīti ar Direktīvu 2000/60/EKK), 2.2.4. pasākumu Natura 2000 maksājumi meža īpašniekiem un 2.2.6. pasākumu Mežsaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošana un preventīvo pasākumu ieviešana. Pilnveidota atskaite par 2.ass lauksaimniecības pasākumu ekonomiskās ietekmes analīzi, integrējot vides aspektus, pārstrādāta ekonomiskā novērtējuma daļa, pievēršot uzmanību tieši MLA kategoriju sadalījumam un situācijai saimniecībās.

Veikta LAD datu analīzē, lai identificētu un atrisinātu problēmas ar finanšu datu apkopšanu un bruto pievienotās vērtības (BPV) aprēķinu. Marta beigās tikšanās laikā ar LAD pārstāvjiem tika noskaidrota situācija. Esam piedalījušies Briseles ekspertu komitejas darba sesijā saistībā ar LAP 2007-2013 novērtēšanu (18.03.2014.) un piedalījāmies darba grupā par Ex-post rokasgrāmatas piedāvātā satura uzlabošanu (19.03.2014.).

Sagatavoti un izdiskutēti priekšlikumi darba plānam saistībā ar nepārtraukto novērtēšanas sistēmu (NNS), ņemot vērā to, ka tuvojās LAP 2007-2013 ex-post periods.

Pabeigti 4 pētījumi. Viens ir saistīts ar ekonomisko dažādošanu, kura pamatā ir divi 3. ass pasākumi. LEADER un pašvaldību izvērtējums saistībā ar ekonomiskajiem aspektiem un to devumu lauku telpas attīstībā. Saskaņoti darba uzdevumi par bioloģiskās daudzveidības pētījumiem gan saistībā ar zālājiem, gan vaboļu monitoringu.

Intensīvs darbs turpinājies ar modeļu aprēķiniem tiešmaksājumiem (TM), kas prezentēti ZM un lauksaimnieku nevalstiskajām organizācijām. Padziļināti ir izpētīti pieejamie dati par atbalsta saņēmēju finanšu datiem, lai varētu aprēķināt bruto pievienoto vērtību (BPV). Pēc datu analīzes un apkopošanas materiāli tika nosūtīti LAD, lai sniegtu skaidrojumu. Saskaņā ar ZM prasībām veikti vairāki papildus darbi saistībā ar MLA, gan sagatavojot kartogrāfisko materiālu, gan datu apkopošanu.

Sakarā ar zemes politikas jautājumu aktualizēšanu, tikām aicināti piedalīties Saeimas darba grupā (24.03.2014.) par likumprojektu „Grozījumi likumā „Par zemes privatizāciju lauku apvidos”. Darba grupā izteikts viedoklis, ka šādiem grozījumiem būtu jābalstās uz zinātniski pamatotiem pētījumiem, kas Latvijā nav veikti un aicinājām pārdomāt šo grozījumu veikšanu. Aicinātu ZM pasūtīt pētījumu par nepieciešamajām zemes platībām, veiksmīgas lauksaimnieciskās darbības nodrošināšanai.

Tika noorganizēta fokusgrupa (12.06.2014.) ar saņēmējiem, kurā piedalījās arī ZM un LAD pārstāvji, lai uzklautu viedokli par Leader pasākuma ieviešanu. Izsūtītas aptaujas anketas Vietējo rīcības grupu vadītājiem (VRG), lai sniegtu informāciju par projektiem.

Konspektīvi iztulkota Eiropas Komisijas (EK) Lauku attīstības programmu (LAP) Eiropas lauku attīstības novērtēšanas tīkla (ELANT) sagatavoto rokasgrāmatu. Tas tika veikts, lai izvērtētu novērtēšanai piedāvātās metodes un salīdzinātu ar nepārtrauktās novērtēšanas sistēmas (NNS) ietveros izveidotās intervences matricas iespējām un rādītāju aprēķiniem. Lai izvērtētu vides rādītājus, tika piesaistīti eksperti no Latvijas Lauksaimniecības universitātes (LLU).

Nodota gala versija tematiskajai atskaitei par Ekonomikas dažādošanas iespējām 3.ass 3.1.1.(3.1.2.) un 3.1.3.pasākuma ietvaros.

Nodaļas darbinieki ir piedalījušies zinātniskā konferencē Čehijā, kā arī piedalījušies Latvijas Pašvaldību savienības organizētajos pasākumos.

Pabeigts darbs pie LEADER un infrastruktūras atbalsta pasākumu izvērtēšanas. Izvērtēta piemērotāko metožu izvēle ex-post novērtējumu veikšanai, kā rezultātā ir veikta PSM metodes aprobācija 1.2.1. pasākumam „Lauku saimniecību modernizācija”. Izvērtēta atbilžu sniegšanas metodika uz EK apstiprinātiem ex-post vispārējiem novērtēšanas jautājumiem, kā arī strādāts pie LAP 2014-2020 rādītāju sistēmas izveides un tās savietojamības ar LAP 2007-2013.

Ieguldīts liels darbs prezentācijas sagatavošanā LO SP sanāksmei par uzņēmējdarbība atbalstu no LAP 2007-2013.

Palīdzēts ZM viedokļa izskaidrošanā Eiropas Komisijas (EK) pārstāvjiem par jauno MLA teritoriju pielietotās metodes datu interpolāciju.

Sagatavota prezentācija Jelgavas novada pašvaldībai ar ieviestajiem projektiem, kā arī sagatavota prezentācija par uzņēmējdarbības atbalstu no LAP 2007-2013 3.ass uzņēmējdarbības atbalsta pasākumiem

2. LANN ietvaros esošā Zivsaimniecības analīzes daļa turpina darbu pie Rīcības programmas Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā 2007.-2013.gadam nepārtrauktās novērtēšanas sistēmas (NNS) nodrošināšanas, līguma ar ZM Nr.2012/51 ietvaros.

2014. gada I pusgadā tika strādāts pie vairākiem darba plāna punktiem, gatavojot atskaites par:

„Ražošanas tehnoloģiju pieejamība zivsaimniecības nozares attīstībai Latvijā”.

„Akvakultūras projektu dzīvotspējas analīze”.

„Intervences loģikas uzlabojumi pasākumiem”.

Iepriekš veiktā pētījuma rezultātā tika noorganizēta fokusgrupa (3.03.2014.) sadarbībā ar Zivsaimniecības sadarbības tīkla (ZST) pārstāvjiem par akvakultūras tirgus iespējām. Tika pieaicināti pārstāvji no zivju apstrādes, akvakultūras un Zemkopības ministrijai (ZM). Tā rezultātā iegūtas atziņas par tālāk veicamajām darbībām.

Lielākais darba saistās ar „Ražošanas tehnoloģiju pieejamība zivsaimniecības nozares attīstībai Latvijā” izpēti. Darbā tiek analizēti lieli datu masīvi, pietam, papildus darba apjoms veidojās pie atsevišķu datu pārbaudes, korekciju veikšanas un skaidrojumu pieprasīšanas. Ievērojams darba apjoms tika veltīts aptaujas anketas izstrādei, izsūtīšanai, regulārai rezultātu kontrolei, apkopošanai un interpretācijai.

Darba rezultātā apkopotie un izanalizētie dati par zivju apstrādes sektoru tika integrēti intervences loģikā, tādējādi papildinot informāciju par zivsaimniecības nozares un tās sektoru attīstību. Intervences loģika uzlabojumi turpinās.

II pusgadā tika sagatavotas un nodotas Zemkopības ministrijas (ZM) Zivsaimniecības departamentam (ZD) sekojošas atskaites:

„Ražošanas tehnoloģiju pieejamība zivsaimniecības nozares attīstībai Latvijā”.

„Akvakultūras projektu dzīvotspējas analīze”.

„Zvejniecības attīstība Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes joslā (piekrastes zveja)”.

Iepriekšminēto pētījumu veikšanai tika organizēti akvakultūras projektu realizācijas vietu apmeklējumi sadarbībā ar Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta („BIOR”) ekspertiem. Lai uzzinātu piekrastes zvejnieku viedokli, tika organizētas fokusgrupas sadarbībā ar ZST pārstāvjiem par Eiropas zivsaimniecības fonda (EZF) Rīcības programmas 2007.-2013.gadam (ZRP 2007-2013) atbalstīto pasākumu novērtējumu un piekrastes zvejnieku nākotnes iespējām un nepieciešamo atbalstu attīstībai.

Šajā pusgadā tika nodota atskaite „Ražošanas tehnoloģiju pieejamība zivsaimniecības nozares attīstībai Latvijā”, ko ZD nokomentēja un tika sniegti paskaidrojumi un veikti uzlabojumi atskaitē. ZM atskaiti ir apstiprinājusi.

Pabeigts darbs pie atskaites „Akvakultūras projektu dzīvotspējas analīze”. Sagatavota un nodota atskaite „Zvejniecības attīstība Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes joslā (piekrastes zveja)”.

Iepriekš minēto sagatavoto atskaišu datu apkopojumi tika ietverti arī intervences loģikā, tādējādi papildinot datu apjomu par zivju apstrādes, akvakultūras un piekrastes zvejniecības sektoru.

II pusgadā dažādu datu apkopošanā, kā arī to kombinēšanā un integrācijā no ZM, Valsts ieņēmumu dienesta (VID), Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM), Finanšu ministrijas (FM), Lauku atbalsta dienesta (LAD), Latvijas zivsaimniecības integrētās kontroles un informācijas sistēmas (LZIKIS), Centrālās statistikas pārvaldes (CSP), Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD), Valsts ieņēmumu dienesta (VID), Avienoto nāciju Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), „Latvijas Zivsaimniecības gadagrāmata 2013. gads” (ZGGR), Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) un Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP).

3. Agrobiznesa informācijas un analīzes nodaļā Dr.oec. Valdas Bratkas vadībā Latvijas Lauku saimniecību uzskaites datu tīkla informācijas sistēmas pilnveidošana un lauksaimniecības produkcijas ražošanas pašizmaksas aprēķināšanas metodikas izstrāde Lauku attīstības programmas 2007-2013 Nepārtrauktās novērtēšanas sistēmas uzturēšana.

Latvijas lauku attīstības valsts stratēģijas plānā 2007.–2013. gadam (saskaņā ar Padomes 2005. gada 20.septembra Regulas (EK) Nr.1698/2005) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai ir noteikti četri darbības virzieni.

Viena no pasākumu grupām stratēģijas plānā noteikto darbības virzienu īstenošanā ir lauksaimniecības un mežsaimniecības sektora konkurētspējas veicināšana. Būtiski ir panākt ekonomiskās aktivitātes stimulēšanu lauku teritorijā, kā arī nodrošinātu lauksaimniecības uzņēmumu darbības efektivitātes paaugstināšanu.

Tāpēc īpaši aktuāli kļūst jautājumi par lauksaimniecības produkcijas ražošanas pašizmaksu - kādas ir ražošanas izmaksas uz 1 ha kādai no augkopības kultūrām vai uz 1 mājlopu, kāda ir 1 tonnas piena vai graudu pašizmaksa. Atbildi uz šiem jautājumiem sniegt nav nemaz tik viegli, jo iegūt precīzus datus var tikai ļoti detalizētas uzskaites rezultātā. To var izdarīt kādā konkrētā saimniecībā, kas ir ieinteresēta šāda aprēķina un uzskaites veikšanā, rēķinoties ar papildus darba ieguldījumu, bet iegūt rezultātus par sektoru kopumā ir problemātiski: nebūs daudz saimniecību, kas piekritīs veikt šādu uzskaiti. Tāpēc ir nepieciešams izstrādāt metodiku augkopības un lopkopības produkcijas ražošanas izmaksu noteikšanai uz 1 ha augkopības kultūru vai 1 mājlopu un pašizmaksas aprēķināšanai par vienu augkopības vai lopkopības produkcijas tonnu. Šajā pētījumā ir veikta ražošanas izmaksu noteikšana augkopībā uz vienu ražošanas vienību – hektāru, pašizmaksa augkopībā uz 1 tonnu produkcijas, bet lopkopībā ir veikta ražošanas izmaksu noteikšana uz vienu mājdzīvnieku, lopkopības produkcijas pašizmaksas noteikšana par 1 tonnu produkcijas ir turpmāko pētījumu uzdevums.

Pašizmaksas aprēķināšanas metodikas izstrāde ir veikta, balstoties uz Latvijas lauku saimniecību uzskaites datu tīklā apkopoto informāciju - detalizētāko ekonomiskās informācijas avotu par lauku saimniecību darbību. Pētījuma rezultātā izstrādātā metodika ļauj veikt pārrēķinus dažādām lauksaimniecības produkcijas ražotāju grupām: vidēji visās saimniecībās, pēc to specializācijas virziena, ekonomiskā lieluma, reģiona vai citiem kritērijiem.

Pētījuma mērķis ir izstrādāt metodiku ražošanas izmaksu sadalei uz vienu augkopības kultūru hektāru un vienu mājlopu, un veikt aprēķinus ar Zemkopības ministriju saskaņotām laukaugu kultūrām un mājlopu grupām, izmantojot Latvijas lauku saimniecību uzskaites datu tīkla 2012. gada datus.

Pētījuma izstrādē ir veikti šādi uzdevumi:

- izvērtēta ES dalībvalstu, kā arī Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūta uzkrātā pieredze ražošanas izmaksu sadalē;
- izstrādāta metodiku augkopības produkcijas ražošanas tiešo mainīgo izmaksu sadalei uz 1ha augkopības kultūru;
- izstrādāta metodika lopkopības produkcijas ražošanas tiešo mainīgo izmaksu sadalei uz mājdzīvnieku;
- izstrādāta metodika pieskaitāmo izmaksu sadalei uz 1 ha augkopības kultūru un mājdzīvnieku;
- veikti produkcijas ražošanas izmaksu aprēķini uz 1 ha augkopības kultūru un mājdzīvnieku, izmantojot SUDAT 2012. gada datus, aprēķināta pašizmaksa augkopības kultūrām uz 1 t saražotās produkcijas.

Šajā pētījumā ir veikta ražošanas izmaksu sadale lopkopības produkcijai ražošanai uz 1 mājdzīvnieku visās mājdzīvnieku grupās, bet netiek rēķināta pašizmaksa lopkopības produkcijai. Tas ir turpmāko pētījumu objekts -noteikt lopkopības pamatprodukcijas (pārdodamās produkcijas) ražošanas pašizmaksu.

4. Lauksaimniecības attīstības un ekonomisko attiecību nodaļā Dr. Oec. Andra Miglava vadībā īstenots projekts Eiropas Komisijas klimata un enerģētikas politikas satvara priekšlikuma sākotnējās ietekmes novērtējuma sagatavošanai, ietverot analīzi par

dažādiem iespējamajiem emisiju samazinājuma scenārijiem un dažādām lauksaimniecības nozarēm (darbībām).

EK strādā pie Eiropas Savienības klimata un enerģētikas politikas ietvaru laika posmam no 2020. līdz 2030.gadam.

Pašreizējais darba projekts paredz, ka ES kopējās siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijas jāsamazina par 40% (pret 1990.g.), t. sk: - 30% no 2005.gada SEG emisiju apjoma ES ETS neiekļauto darbību (ne-ETS) SEG emisijām, pie kurām dominējoši pieder lauksaimniecības izcelsmes SEG. Darba projekts neparedz iespēju šī mērķa rādītāja pārdalei starp dalībvalstīm.

Lauksaimniecība 2012. gadā rada 22 % no kopējā SEG apjoma, kas faktiski 3. lielākais SEG emisijas avots - pēc enerģētikas un transporta.

Darbā sniegts īss ieskats SEG vadības politikā no LV lauksaimniecības skatu punkta, esošais politikas tiesiskais ietvars, jaunās iespējamās pārmaiņas, kas lauksaimniecībai izriet no politiskās dokumentiem

Analizēts:

- kāds ir stāvoklis attiecībā pret LSEG limitiem, LSEG emisijas reģistrētie apjomi proporcionāli lauksaimniecības izlaidei;
- kā politikas ierobežojumi praktiski var ietekmēt nozares darbību;
- kas rada LSEG un kādas ir dažādu lauksaimniecības darbību sasaistes ar LSEG apjomiem.

Prognozēta LSEG samazinājuma tiešā un netiešā ietekme uz LV tautsaimniecību:

- uz lauksaimniecības nozarē radīto PV un nodarbinātību;
- ietekme pa PV ķēdi uz augšu un uz leju;
- uz makroekonomiskajiem rādītājiem - ārējās tirdzniecības bilanci, maksājumu bilanci;
- teritoriālā griezumā, ievērtējot lauksaimniecības nozīmību dažādu teritoriju sociālekonomiskajā struktūrā.

5. Publikācijas

5.1. Zinātniskās publikācijas, kas publicētas Web of Science vai SCOPUS datubāzēs iekļautajos izdevumos

1. Biukšāne I. (2014). Problems of fishery in Latvian ports and its development perspectives. Economic Science for Rural Development, vol. 34, pp. 22-30. (ISSN: 1691-3078 Web of Science, EBSCO, AGRIS).
2. Melece, L., Hazners, J. (2014). Evaluation of Latvia's Agri-Food Trade Using the Gravity Model. Actual Problems of Economics, Vol. 159, Issue 9, pp. 518-526. (ISSN: 1993-6788; SCOPUS).
3. Krievina, A., Melece, L. (2014). Support to Bioenergy and Its Impact on Competitiveness of Latvian Agribusiness. Economic Science for Rural Development, vol. 34, pp. 40-49. (ISSN 1691-3078; ISI Web of Science, AGRIS, CAB Abstracts, EBSCO).
4. Melece, L., Krievina, A., Spruge, I. (2014). Fuelwood Support: Results of Rural Development Programme in Latvia. SGEM2014 Conference on Political Sciences, Law, Finance, Economics and Tourism, Conference Proceedings, Vol. 3, pp. 231-238. (ISBN 978-619-7105-27-8; ISSN 2367-5659; SCOPUS, Web of Science).
5. Melece, L., Lakovskis, P. (2014). Land Use Change and Bioenergy in Latvia. Economic Science for Rural Development, vol. 34, pp. 180-189. (ISSN 1691-3078; ISI Web of Science, AGRIS, CAB Abstracts, EBSCO).

6. Viesturs, D., Melece, L. (2014). Advantages and Disadvantages of Biofuels: Observations in Latvia. 13th International Scientific Conference „Engineering for Rural Development”, Proceedings, Vol. 13, May 29-30, pp. 210-215. (ISSN 1691-5976; AGRIS, CAB ABSTRACTS, CABI full text, EBSCO Academic Search Complete, Thomson Reuters Web of Science, Elsevier SCOPUS).
7. Upīte I., Pilvere I., Nipers A., Krieviņa A. (2014). Loyalty of Consumers to Food in Latvia. Economic Science for Rural Development, No 35, pp. 62-70. (ISSN 1691-3078; ISI Web of Science, AGRIS, CAB Abstracts, EBSCO).
8. Veveris, A. (2014). Investment Support and its Impact on the Economic Results of Rural Farms of Different Groups. Economic Science for Rural Development No. 34, pp. 154-162. (ISSN 1691-3078; ISI Web of Science, AGRIS, CAB Abstracts, EBSCO).

5.2. Zinātniskā publikācijas, kas ir atrodamas anonīmi recenzētos un starptautiski pieejamās datubāzēs iekļautos zinātniskajos izdevumos, un publicētas recenzētas zinātniskās monogrāfijas

1. Biukšāne I. (2014). Significance of the European Fisheries fund in the development of fishery in Latvian ports. Procedia - Social and Behavioral Sciences, vol. 110, 410-418. (ISSN: 1877-0428; Elsevier; Science Direct).
2. Jedik, A., Stalgienė, A., Aamisepp, M., Bratka, V., Zekalo, M. (2014). The comparison of entrepreneurship ability of dairy farms in Lithuania, Latvia, Estonia and Poland. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development, [S.l.], v. 36, n. 3, p. 516-525. (ISSN 1822-6760; ISSN 2345-0355; EBSCOhost: Business Source Complete, Ulrich's and IndexCopernicus).
3. Jirgena H., Hāznars J., Kaufmane E., Strautiņa S., Feldmane D., Skrīvele M. (2013). Risks and returns in strawberry, raspberry and cherry production with various methods. Economics and Rural Development, Vol. 9, No 2, pp. 16-26. (ISSN 1822-3346; EBSCO; CAB Abstracts).
4. Jirgena H., Hāznars J. (2014). Barter terms of trade in latvian trade in agricultural commodities and processed food products. Regional Formation and Development Studies, No. 3 (14), pp. 76-85. (ISSN 2029-9370. EBSCO; Business Source Complete).
5. Krievina, A., Melece, L. (2014). Support for Bioenergy and Its Impact: The Case of Latvia. Economics and Rural Development, vol. 10 (1), pp. 23-31. (ISSN 1822-3346; CAB Abstracts, EBSCO).
6. Leimane I., Krieviņa A., Miglavs A. (2014) Improving of Small Farm Market Capability in Latvia. In: Procedia – Social and Behavioral Sciences, Volume 110, pp. 182-189. (ISSN: 1877-0428; Elsevier; Science Direct).
7. Melece, L. (2014). Local Food Systems and their Development in Latvia. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development, vol. 36, No 2, 3, pp. 588--598. (ISSN 1822-6760; EBSCO Business Source Complete).
8. Melece, L., Krieviņa, A. (2014). Bioenergy: Impact of Rural Development Measures in Latvia. Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development, vol. 36, No 2, 3, pp. 578--587. (ISSN 1822-6760; EBSCO Business Source Complete).
9. Melece, L., Lakovskis, P. (2014). Impacts of Bioenergy on Agricultural Land Use Changes in Latvia. Economics and Rural Development, vol. 10 (1), pp. 39-46. (ISSN 1822-3346; CAB Abstracts, EBSCO).
10. Pilvere I., Nipers A., Krieviņa A. et al. (2014) Latvijas pārtikas nozares konkurētspējas rādītāju salīdzinošā analīze Latvijā, Lietuvā, Igaunijā, Polijā un Krievijā. Jelgava: LLU, 200

lpp. ISBN 978-9984-48-156-2, Latvijas Lauksaimniecības universitātes ZP iesaka publicēšanai (27.08.2014. protokols Nr. 8).

11. Prauliņš A., Bratka V. (2014). Ethical and Socially Responsible Behaviour of Tax Advisers: The Case of Moral Beliefs. *Social Research* 2014, Nr. 3(36). (ISSN 1392-3110; EBSCO, Index Copernicus).

12. Prauliņš A., Bratka V. (2014). The Peculiarities of Financial Management Practices in Small Businesses. *Vadyba*, Nr. 2 (25), pp. 97-106. (ISSN 1648-7974; EBSCO, Index Copernicus).

13. Vēveris, A. (2014). Atbalsts lauksaimniecībai mazāk labvēlīgos apvidos un tā ietekme uz lauku saimniecību ekonomisko situāciju. *Zinātniski praktiskās Konferences raksti „Līdzsvarota lauksaimniecība”*, pp. 115-120. ISBN 978-9984-48-059-6. CAB Abstracts, AGRIS.

14. Veveris, A., Lakovskis, P., Benga, E. (2014). Economic aspects of LFA and Organic Farming payments in Latvia. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*, Vol. 36 No. 2, 3, pp. 679-687. (ISSN 1822-6760; ISSN 2345-0355.; EBSCO host: Business Source Complete, Ulrich`s and Index Copernicus).

15. Viesturs, D., Melece, L., Kopiks, N. (2014). Analysis of Biodiesel Fuel and Bioethanol Production and Consumption in Latvia. *Journal of Research and Applications in Agricultural Engineering*, Vol. 59 (4), pp. 11-113. (ISSN: 1642-686X; CAB Abstracts; ICM; BazTech; AGRIS).

5.3. Zinātniskās publikācijas, kas ir publicētas anonīmi recenzētos zinātniskajos izdevumos, t. sk. starptautisko zinātnisko konferenču krājumos

1. Hāzners J., Benga E., Vēveris A. (2014). Evaluation of Latvian Rural Development Programme Measures with Propensity Score Matching. *Proceedings of the 2nd International Conference on Environment, Energy, Ecosystems and Development (EEEAD 2014). Proceedings of the 2nd International Conference on Business Administration, Marketing and Economics (BAME 2014)*, Athens, Greece, November 28-30, pp. 57-61. ISBN: 978-1-61804-255-2.

2. Jirgena H., Hāzners J. (2013). Intra-industry trade in Latvian agricultural commodities and food products. *Proceedings of the 2013 EUROPMENT (European Society for Applied Sciences and Development) International Conference on Economics and Business Administration*, pp. 62-66. ISBN: 978-1-61804-198-2

3. Melece, L. (2014). Bioenerģijas ražošanas sociāli-ekonomiskie aspekti. „Sabiedrība un kultūra: Dilemmas un to risināšanas iespējas”, XVI, pp. 414-423.

4. Melece, L. (2014). Rural Innovations: Local Food Systems and its Development. In: *Book of Proceedings „International Conference: Entrepreneurship and Innovation as Key Drivers of Regional Development”*, Ventspils, Latvia 15- 16 July 2013. Ventspils: Ventspils University College, pp. 1-13. (ISBN-978-99884-648-47-7).

5. Melece, L., Popluga, D., Šēna, I. (2014). Some Sustainability Indicators of Bioenergy. *Economics and Culture*, Vol. 9, pp. 45-55. (ISSN: 2256-0173).

6. Zinātniskās kvalifikācijas celšana

2014. gada februārī LVAEI izsludināja konkursu uz akadēmiskajiem amatiem: ekonomika (agrārā ekonomika) – vadošais pētnieks – 5 vietas, Ekonomika (reģionālā ekonomika) - pētnieks - 2 vietas, ekonomika (reģionālā ekonomika) - asistents – 5 vietas. 25. martā LVAEI Zinātniskā padome izvērtēja iesniegtos dokumentus un pieņēma lēmumu par

ievēlēšanu minētajos amatos. Tādējādi 2014.gadā akadēmiskos amatos bija ievēlēti seši vadošie pētnieki, septiņi pētnieki un desmit asistenti.

- 1) Ligita Melece asociētā profesore no 2014. gada (Vidzemes Augstskola);
- 2) Dr.oec. Ingūna Gulbe LLU asociēta profesore.

Latvijas Lauksaimniecības un meža zinātņu akadēmijas īstentie locekļi – Dr.oec. Ligita Melece, Dr.oec. Valda Bratka, Dr.oec. Andris Miglavs.

2014. gadā Institutā pastāvīgi strādāja 43 darbinieki:

- zinātnē nodarbināto darbinieku skaits bija 35 (27.81 PLE).
- zinātniskais personāls – 23,
- zinātnes tehniskais personāls un zinātni apkalpojošais personāls –12
- pārējie - 8.

Astoņi no zinātnē nodarbinātajiem darbiniekiem ir vecumā līdz 35 gadiem, bet pieci ir vecumā no 35 līdz 45 gadiem, pārējie – vecāki. Tādēļ, iespēju robežās, tiek veikti pasākumi, lai veicinātu zinātniskās kvalifikācijas celšanu un jaunu zinātnisko darbinieku iekļaušanu Institutā.

LVAEI pārskata periodā tiek izstrādāti promocijas darbi -3

- 3) J. Hāzners, „Importējamo preču apjoma samazināšanas iespējas Latvijas lauksaimniecības preču un pārtikas produktu tirgū”, LLU Ekonomikas fakultātes doktorantūra;
- 4) Biukšāne, „Investīciju efektīvas vadības modeļi Latvijas zivsaimniecības nozarē”, LLU, Ekonomikas fakultātes doktorantūra;
- 5) Leimane „Ārējā tirgus apguves stratēģiju salīdzinājums un izvēle Latvijas lauksaimniecības pārstrādes uzņēmumos”. LLU Ekonomikas fakultātes doktorantūra.

2014.gadā LVAEI darbības stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanai, zinātnisko un pētniecisko darbu rezultātu publicēšanas veicināšanai, autoratlīdzības līgumu apmaksai par 2014.gada publikācijām dažādos zinātniskajos izdevumos izmantots 8443 eiro.

Institūts piedalās arī starptautiskajos projektu pieteikumu konkursos., pārsvarā meklē/atrod vietējos un starptautiskos sadarbības partnerus, izmantojot personiskos kontaktus, kuri ir izveidojušies darba gados.

Sadarbība Latvijā:

- kopīgu projektu un valsts programmas pieteikumu sagatavošana ar LU Žana Monē Izcilības centra, Ekonomikas un vadības fakultātes, Sociālo zinātņu fakultātes, Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes mācību spēkiem un zinātniekiem;
- kopīgu projektu īstenošana un publikāciju sagatavošana ar LLU Ekonomikas un Pārtikas tehnoloģijas fakultāšu, Jūras Akadēmijas (inovatīvie risinājumi studentu apmācībā; loģistikas inovatīvas iespējas); Biotehnoloģijas un veterinārmedicīnas zinātniskā institūta „Sigrā” (inovatīvie risinājumi putnkopībā) u.c. pētniekiem, kas saistīta ar sadarbības projekta tematiku;
- dalība Latvijas Lauku tīkla, un Latvijas Lauku foruma īstenotos projektos (t.sk. jaunu inovatīvu produktu un pakalpojumu iniciēšanā – sociālā lauku saimniekošana, inovatīvi un nišas pārtikas produkti un pārtikas sistēmas, t.sk. bioloģiskās);
- sadarbība ar NVO (piemēram, Latvijas Zemnieku federācija) un Lauku Sieviešu apvienību dažādu inovatīvu lauku un mazpilsētu uzņēmēju darbību, t.sk. tūrisma, veicinošo pasākumu īstenošanā.

Starptautiskā sadarbība:

- kopīgu projektu īstenošana (EK 7.-tā ietvara CORE-Organic II) īstenošana un RURAGRI projektu pieteikumu gatavošana (Leiden University (Nīderlande); Swedish University of Agriculture; ACTeon (Francija); Agricultural Technological Institute of Castilla (Spānija); Galilee Technology Center (Izraēla); University of Florence; The Amsterdam Global

Change Institute; Dalarna University (Zviedrija); Universita di Pisa; Martin-Luther-University Halle-Wittenberg);

- kopīgu publikāciju gatavošana ar inovatīvo un nišas pārtikas produktu nozīmīguma pētījumu metodes un lokālo pārtikas sistēmu attīstības novērtēšanas metodoloģiskie aspekti MTT Agrifood Research Finland pētniekiem (Logren, J., Csaba, J. u.c.).

Dalība ar referātu starptautiskajās zinātniskajās konferencēs 2014. gadā

- Melece, L., Krieviņa, A. „Bioenergy: Impact of Rural Development Measures in Latvia”, International Scientific-practical Conference “Economics and Management Science & Studies - Innovative Solutions”, 2014. gada 19. un 20. jūnijā Aleksandras Stulginskis Universitāte, Kauņa, Lietuva.

- Melece, L. „Local Food Systems and their Development in Latvia”, International Scientific-practical Conference “Economics and Management Science & Studies - Innovative Solutions”, 2014. gada 19. jūnijā Aleksandras Stulginskis Universitāte, Kauņa, Lietuva.

- Viesturs, D., Melece, L. „Advantages and Disadvantages of Biofuels: Observations in Latvia”, 13th International Scientific Conference „Engineering for Rural Development”, 2014. gada 29.-30. maijā, Jelgava.

- Melece, L., Popluga, D., Šēna, I. “Some Sustainability Indicators of Bioenergy”. 4th International Scientific Conference „Changes and opportunities: exploring nexus between theory and practice”, 2014. gada 10.-11.aprīlis, Rīga.

- Krievina, A., Melece, L. “Support to Bioenergy and Its Impact on Competitiveness of Latvian Agribusiness”, International Conference “Economic Science for Rural Development 2014”, 2014. gada 24.-25. aprīlī, Jelgava.

- Melece, L., Lakovskis, P. „Land Use Change and Bioenergy in Latvia”, International Conference “Economic Science for Rural Development 2014”, 2014. gada 24.-25. aprīlī, Jelgava.

- Jeroscenkova, L., Rivza, B., Melece, L. „Local food, food craft and culinary heritage as strategies to increase competitiveness of Latvia agriculture”, NJF seminar 467 „Economic framework conditions, productivity and competitiveness of Nordic and Baltic agriculture and food industries”, 2014. gada 12.-13. februārī, Tartu, Igaunija.

- Melece, L., Popluga, D., Lakovskis, P., Šēna, I. „Bioenerģijas ietekme uz lauksaimniecības zemju izmantošanu”. 17. starptautiskā zinātniskā konference „Sabiedrība un kultūra: Zinātne laiku lokos” 22. – 23. maijs, Liepāja

7. Pārskats par saņemto finansējumu un tā izlietojumu

Sākotnēji paredzētais bāzes finansējums 111076 EUR, pirmajam pusgadam piešķirts 49866 eiro, otrajam pusgadam paredzēts 61210 eiro, bet decembrī divas reizes tika ieskaitīts papildus finansējums, rezultātā 2014. gadā saņemts 123022 EUR no kuriem 40331 eiro izmantots atalgojumam akadēmiskajos amatos ievēlētajiem zinātniskajiem darbiniekiem, 8443 eiro izlietots zinātniskās darbības attīstības fonda izveidošanai, 43357 eiro novirzīti izmantošanai 2015.gadā, bet pārējais izmantots infrastruktūras uzturēšanai. Bāzes finansējums un tā izlietojums ir skatāms 1. tabulā, bet ieņēmumi no pakalpojumiem, tai skaitā no zinātniskajiem projektiem, skatāmi 2. tabulā.

Bāzes finansējums un tā izlietojums

Rādītāja nosaukums	Faktiskā izpilde (EUR)
Ieņēmumi	123022

Atalgojumi	40331
t.sk. autortlīdzība	8443
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	8617
Infrastruktūra preces, pakalpojumi un kapitālie izdevumi	29274

Ieņēmumi no sniegtajiem pakalpojumiem 2014. gadā.

Finansēšanas avots	(tkst. EUR)
Latvijas Zinātnes padome	49,77
Zemkopības ministrijas deleģēto funkciju izpilde	155,79
Zemkopības ministrijas subsīdiju projekti	682,99
ELFLA projekti	256,89
EZF projekti	63,26
Zinātnes projekti ES 7 ietvara programmās, citi starptautiskie projekti un līdzfinansējums	28,45
Eiropas Reģionālās attīstības fonda līdzfinansējums infrastruktūrai	33,75
Pārējie pašu ieņēmumi	114,19
Kopā	1385,09

LVAEI materiālās bāzes pamatu veido tā valdījumā nodotā ēka un zeme Struktoru ielā 14 (kopš 2007. gada 9. jūlija Zemesgrāmatā reģistrēta īpašumā Latvijas valstij Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūta personā). Nekustamā īpašuma kadastrālā vērtība zemei ir Ls 57987, bet ēkai Ls 725447. Šeit ir radīta vide LVAEI darbības nodrošināšanai un iekārtotas darbavietas visiem institūtā strādājošajiem, telpas apspriežu, semināru un konferenču rīkošanai, kā arī sekmīgam darbam nepieciešamās palīgtelpas. Līdz ar to institūtā tiek nodrošinātas pētījumu izstrādei, publikāciju un referātu sagatavošanai nepieciešamās telpas, datora, interneta, servera un sakaru pakalpojumi, kopēšana u.tml.).

Pamatojoties uz 19.10.2010. Ministru kabineta noteikumiem Nr.987 "Noteikumi par darbības programmas "Uzņēmējdarbība un inovācijas" papildinājuma 2.1.1.3.1.apakšaktivitātes "Zinātnes infrastruktūras attīstība" pirmo projektu iesniegumu atlases kārtu" Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūts un Latvijas Universitāte ir izveidojuši valsts nozīmes pētniecības centru sociālekonomikā un sabiedrības vadībā un ievērojot, ka Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrija ir pieņēmusi lēmumu par SESV VNPC projekta iesnieguma Nr.2DP/2.1.1.3.1/11/IPIAA/008 „Valsts nozīmes pētniecības centra sociālekonomikā un sabiedrības vadībā zinātnes infrastruktūras attīstība” apstiprināšanu, LVAEI un LU noslēguši sadarbības līgumu par Projekta realizēšanu. Projekta realizēšanas laiks 01.01.2012- 31.12.2014. Saskaņā ar grozījumiem Projekta plānošanas grafikā tika plānots, ka LVAEI izmantos Ls 45899 ēkas Struktoru ielā 14 350m² renovācijai 2014.gadā un Ls 40000 20 zinātnisko darbinieku darba vietu aprīkošanai 2013.gadā. Ņemot vērā jūtamo būvniecības izmaksu pieaugumu 2013. gada laikā Institūts pieņēma lēmumu samazināt plānotās izmaksas darbinieku darba vietu aprīkojuma iegādei un novirzīt EUR 5866 telpu renovācijai 2014.gadā. Tika veikti nepieciešamie grozījumi sadarbības līgumā, lai precizētu finansēšanas plānu.

Institūts lielāko daļu telpu izmanto savas pamatdarbības nodrošināšanai, kā arī meklē iespējami izdevīgākos risinājumus citu telpu izmantošanai, slēdzot nomas līgumus. 2012.gadā veiktas nepieciešamās darbības, lai saņemtu nomas maksas parādus, lai nepieļautu jaunu parādu veidošanos. Rezultātā saņemtā nomas maksa ir 105125 eiro.

8. Institūta attīstības perspektīvas un darbību ierobežojošie faktori

Esošais zinātniskais potenciāls un tehniskais nodrošinājums ļauj veikt LVAEI paredzētās funkcijas un uzdevumus. LVAEI darbība ir elastīga pret pieejamām uzdevumiem/projektu tēmām. Institūtam ir ievērojama starptautiska darba pieredze ar lauku attīstību saistīto jautājumu pētniecībā, kā arī LAP novērtēšanā, politikas veidošanā, t.sk. politikas administrēšanas un novērtēšanas jautājumos, konsultatīvajā un apmācību procesa darbā. Arī turpmāk galvenā vērība tiks pievērsta Institūta tālākai attīstībai un izaugsmei, kā arī zinātnisko mērķu īstenošanai.

Izvērtējot noteiktā laika periodā institūtā saņemto finansējumu zinātniskajai darbībai no dažādajiem finansējuma avotiem, varam secināt, ka Latvijas valsts budžeta sniegtais finansējums sastāda ieņēmumu lielāko daļu. Šī finansējuma ietvaros ir veikts ievērojamākais (apjoma ziņā) zinātniskais un pētniecības darbs, sadarbojoties ar vadošajām Latvijas universitātēm, zinātniskajiem institūtiem, valstiskajām un nevalstiskajām institūcijām, kas rezultēties: augstas kvalitātes zinātniskajās atskaitēs, zinātniskajās un populāri-zinātniskajās publikācijās, referātos gan zinātniskajās, gan lietišķajās konferencēs un semināros. Šī bloka pētījumu rezultāti prezentēti un skaidroti gan valstisko un nevalstisko institūciju pārstāvjiem, gan atsevišķām lauku uzņēmēju grupām, it īpaši agro-industriālajā sektorā nodarbinātajiem.

Ievērojami mazāks finansējuma apjoms ir saņemts no to projektu grupas jeb bloka, kas saistīts ar starptautisko, tai skaitā Eiropas Savienības, finansējumu.

Institūta pētnieciskajā darbībā ir maz vidēja un ilgāka termiņa projektu un programmu, kas apdraud un turpmāk varētu apdraudēt sistēmisku kvalificētu cilvēkresursu attīstību, jaunu pētnieku piesaisti un iesaistīšanu pētniecības darba veikšanai, apgrūtina jaunu sabiedrībai nozīmīgu ilgtermiņa pētījumu virzienu uzsākšanu un veikšanu.

Ilgstoši zemais zinātnieku atalgojums un tā neprognozējamība var veicināt turpmāko jauno zinātnieku aizplūšanu uz citām iestādēm un institūcijām un ierobežot jauno zinātnieku ienākšanu Institūta pētnieku sastāvā.

Bāzes finansējums un ēkas apsaimniekošanas ieņēmumi, nesedz infrastruktūras uzturēšanas izmaksas, sadārdzinot projektu izstrādi un līdz ar var samazināt Institūta konkurētspēju projektu konkursu tirgū sacensībā ar tām institūcijām vai iestādēm (universitātes un citas izglītības iestādes, Pārtikas centrs u.c.), kurām pētniecība ir papilddarbība un infrastruktūras izmaksas tiek segtas no valsts budžeta vai citiem līdzekļiem.

2012.-2014. gadā Latvijā norisinājās zinātnisko institūciju starptautiskā novērtēšana, kas noslēdzās ar ekspertu sagatavoto novērtējumu un ieteikumiem katras vērtētās zinātniskās institūcijas turpmākajai attīstībai.

Ekspertu secinājumi.

Projektu īstermiņa raksturs traucē attīstīt ilgtermiņa pētnieciskās darbības

Jāatjauno līdzdalība starptautiskajos tīklojumos

Jāsadarbojas ar iepriekšējo projektu ārvalstu partneriem, sagatavojot kopējas publikācijas

Jāaktivizē sadarbība ar starptautiskajiem un nacionālajiem partneriem

Turpmāk vēl vairāk jāattīsta jau īstenotā iesaiste starpdisciplināros pētījumos, atbildot uz neekonomisko nozaru vai valstisko institūciju iniciatīvām

LR IZM sagatavoja informatīvo ziņojumu 'Par Latvijas zinātnes strukturālo reformu īstenošanu līdz 2015.gada 1.jūlijam', paužot savu redzējumu par Zinātnes turpmāku attīstību Latvijā, tajā skaitā par vēlamajām rīcībām pētniecības struktūru attīstībai, un arī par plānotajām pārmaiņām pētniecības finansēšanas nosacījumos, kuru savā 2014. gada 19. augusta sēdē izskatīja un pieņēma zināšanai LR MK, vienlaikus lemjot par pasākumu kopumu šajā ziņojumā iekļauto uzstādījumu īstenošanai.

Pamatojoties uz iepriekšminētajiem dokumentiem, APP Valsts Priekuļu laukaugu selekcijas institūts, APP Valsts Stendes graudaugu selekcijas institūts, LLU Zemkopības zinātniskais institūts un APP Latvijas Valsts Agrārās ekonomikas institūts izstrādāja iepriekš minēto kopīgu rīcības plānu ārējā novērtējuma rekomendāciju ieviešanai tajā paredzot resursu un darbības apvienošanu turpmākām darbam apvienota institūta statusā.